

Megjelen
 minden vasárnap.
 Előfizetési ára egy évre
 6 frt, fél évre 3 frt,
 három hónapra 1 frt. 80 kr.
**Szerkesztő és ki-
 adóhivatal** a szeg-
 ledetzeni 3. számú Kálfa-
 házban.

HORTOBÁGY.

Hirdetési díj:
 Négyhasábos petit sorért
 egyszeri hirdetésnél 5 kr,
 háromszorinál 4 kr, több-
 szorinál vagy nagy ter-
 jedelmű hirdetésnél ár-
 leszámítás.
 Egyes szám ára
 15 kr.

KÖZHASZNÚ ÉS MULATTATÓ TARTALMU HETILAP.

Felhívás Magyarország hölgyeire.

Hónapok óta hangzik szét a hazában a felebaráti sze-
 retet, a könyörületeség s kötelességszerű eszély jelszava:
 segélyt a szűkölködőknek!

Hónapok óta jegyzi, számlálja s vizsgálja a sajtó azon
 sebeket, melyeket a drága közkinésen a mostoha időjárás
 ütött. Mindennap százszoros panaszaikat hozza azon számta-
 lan családnak s egyeseknek, kiknek fátalmihoz kötött
 reményeit ádázul dulta szét az alföldi sújtó csapás. Szá-
 zak és százak vesztéseiből, károsodásaiból a nemzet va-
 gyonának csökkenése áll elő, melynek közvetlen követke-
 ménye az inség — utóhatása pedig az anyagi gyarapodás
 hátrálókése. Évek verejtékes munkájának áldásait temette
 el a kebelrázó aszály, perzselő szárazság, sivar tarmezökké
 változtatván a haza azon egyharmadrészét, melyet Magyar-
 országnak éléskamarájának büszkén mond vala minden hon-
 fi-ajk. A földnépének nyomora, vagy a birtokosság károso-
 dása aggodalommal tölt el, s a fájdalmas látvány benyomása
 alatt ösztönszerűleg születik meg a részvét és könyör ne-
 mes gyermeke: a segélynyújtás.

Kormány, társulatok, tehetős egyesek, vidékek, ver-
 senyvezve tesznek, gondolkoznak, működnek, hogy enyhítsék
 az inség szigorát, mely anyagi és erkölcsi tekintetben a
 következők től kilátásait szivrázókká teszi. Innár meg-
 kezdődött a mozgalom, mely a haza sújtott vidékeinek fel-
 segéleseiiben nagy szerepet hagyott fen a testvéri, faj-
 s vérszeretnek, hogy alkalma legyen megmutatni a magyar-
 nak, miszerint önfajának sebeit éber körültekintéssel ön-
 maga is siet enyhíteni. Ily nyomorban vigasz: a segély;
 honfiai kötelesség: a könyör és részvét, mely éhezéket étet,
 könyvet törül s az irgalmasság gyakorlásánál megnyug-
 vását leli annak elgondolásában, hogy önvérét segedelmező.

Lehet-e nemesebb hivatás, mint ily körülmények kö-
 zött Magyarországnak hölgyeinek is vállvetett munkássággal
 törekedni a sebek enyhítésére, a szűkölködők segélyezésére,
 s összerakva a könyör adományait, a felebaráti részvét
 állereit, átadni azt a sújtottaknak, mondván: ime, Magyar-
 országnak családanyái, hölgyei, hajadonjai részvételének tanu-
 bizonyossága!

Lehet-e nemesebb hivatás hazánk hölgyeire nézve,
 mint a családi élet varázs ércelmének sugallatára áldassá
 tenni a szeretet parancsát, s vidékenként, megyénként köz-
 pontosított munkássággal róvni le azon kötelességet, mely
 a szívjóságból fakad, s jutalmát is a szívben leli.

Kiket illet inkább a könyök felszárítása, a reményte-
 len napokban való vigasztalás, meg nem érdemelt sebek
 apogátusa s a fájdalomban hankadók feletti örködés, mint
 a nőt, kinek hivatása: a családi tázhely mellett szeretettel
 éltetni s átadni ezen érzelmeket mindazokra, kik bántódnak,
 aggódnak, szenvednek, nyomorognak?

Magyarországnak hölgyei! legyetek következetesek ön-
 magatokhoz!

Az emlékezet híven őrizi a nem oly rég elviharzott
 múlt emlékeit, midőn a ti kezétek simított az aggodal-
 muk rúnczait, törölték le a honfűjadalom fiasarta könyveket,
 és varázsolták át a családi tűzhelyeket szebb remények
 frigszékényévé.

Igaz érdemek iránt nem szeszélyes a történet, nem
 hitlen az emlékezet.

Megújulva az alkalom, melyben a haza minden hölgyé-
 nek rang-, állás-, vallás- és minden különbség nélkül a
 szeretet nagy oltára körül kell összegyűlni s kiárasztani a
 könyör és részvét áldásait mindazokra, kik előtt a nehéz
 megpróbáltatás ösvénye áll.

Megújulva az alkalom, melyben hazánk hölgyeinek
 tevékenysége az elismerés és hálatartozás emlékeit vára-
 zsolhatja elő, melyek százak köszönetéből a nemzet kö-
 szönetévé formak majd ki, hogy jövőben hirdessék, miszerint
 a nehéz idők járása részen találta Magyarországnak hölgyeit is.
 A magyar gazdasszonyok egyesülete melyen
 meg van győződve, hogy nincs e hazának vidéke, melyben
 a hon női ne így gondolkoznának s e tudatból meríti az
 erőt, midőn a közérzetnek az által vél kifejezést adhatni,
 ha felhívja Magyarországnak összes hölgyeit, a fenálló női
 egyletek s jótékonyezélu intézeteket a következő (segély-
 zési program) értelmében működni.

1-ször. Egyesüljenek vidékenként vagy vármegyénként
 segélyzési bizottmányokká s az inség által sújtott megyék-
 ben és vidékkörökben pedig, melyeket a csapás nem ért,
 bizottmányokat alakítva, az általt beszerzendő pénz- és
 természetbeli segélyt juttassák fel Pestre, a magyar gazd-
 asszonyok egylete által alakított központi női segélybi-
 zottmányhoz, mely azokat akár maga az országos gazdasá-
 gi egyesület, akár a vidéki hatósági segélybizottmányok
 útján a szenvedők közt ki fogja osztani. A segély hovákul-

dése iránt a körülményekhez képest levél útján felvilágosi-
 tást nyerhet a központi bizottmánytól. 2-szor. Fátadhatatlan
 buzgósággal működjenek közre, hogy ezen segélyzés ismer-
 röseik körében minél szélesebb alapon általánosuljon, s e-
 végre társas összejövetelek, szűkölködők előadások, s más
 ilyenmü társadalmi egyesületek által törekedjenek gyara-
 pitani a segély-forrásokat, az eredményről vagy értesítvén
 a központi női bizottmányt, vagy a könyör és részvét adom-
 anyait felküldve a m. orsz. gazd. egyesület útján leendő
 továbbjuttatás végett. 3-szor. Rendezzenek az illető me-
 nye vagy vidékkör székhelyén nyilvános árverezést s ár-
 lásokot, azon tárgyak, apróságok, csecebecsék árverezésé-
 re, árulására, melyeket egyesek ajándékaiból az o célra
 beküldendő bizottmány össze fog gyűjthetni; ezen árve-
 rezéseket és árulásokat maguk a nők vezetvén. Másrészt
 küldjenek fel a központi női inségsegélyzési bizottmányhoz
 ily apró csecebecségeket, amennyiben az ősz derekán a
 fővárosban is hasonló jótékonyezélu árverés s nyilvános ár-
 lások fog véghezmenni. 4-szer. Azon hölgyek, kik társadalmi
 állásuk s összeköttetésekkel fogva a sikeres föllépés legtöbb
 esélyével bírnak, álljanak a segélyzési mozgalom élére, s
 legjobb kilátásuk és a helyi viszonyok tekintetbevétele
 mellett járuljanak az inség következményei enyhítéséhez,
 elhárításához. Ily esetben a hangversenyek, műkedvelői elő-
 adások, apróbb tárgyak kisorsolása eredményt ígér. 5-ször.
 Tegyék érintkezésbe magukat a központi inségsegélyző
 női bizottmánnyal, mely a felküldendő pénz- és természet-
 beli segély-adományokat nyilvános számadás mellett fogja
 az illető helyre juttatni. — Szóval működjenek közre, hogy
 a magyarországi hölgyek segélyzése egy rendszeresen
 szervezett alapon történjék, hasonlóul azon példához, melyet
 Nagybritannia hölgyei mintegy 28 évvel ezelőtt az irlandi
 szűkölködők felségelésében adtak. 6-szor. Azon megyék-
 ben és vidékkörökben, hol már a társadalmi szövetezés
 különféle jótékonyezélu női egyleteket létesített, ezen egy-
 letet maguk álljanak a dolog élére, s a kebelökből kikül-
 dendő bizottmány által kezeljék a segélyzési ügyet, s mi-
 helyt az áldozatkészség tetemesbb eredményt létesített, jut-
 tassák azt akár közvetlenül, akár közvetve a központi bi-
 zottmány által a szűkölködők felségelésére. 7-szer. Azon
 megyékben és vidékkörökben, hol az inség aggaszt és sújt,
 az ily ezélu bizottmányok közvetlenül osztassák ki a szen-
 vedők közt hatósági úton a természetbeli segélyt, s a lehe-
 tőséghez képest igyekezzenek körükben a nyomor enyhíté-
 sön közreműködni, a központi bizottmányt minden esetben
 eljárásuk eredményéről értesítendvén. 8-szor. Minthogy a
 magyar gazdasszonyok intézete még a testvérország minden
 részében nem bír összeköttetésekkel, s o felszólításá-
 nak sikere iránt csak az ügy szentsége s a haza lelkes höl-
 gyekben vetett bizalom éltetik reménynyel, alkalmat vesz
 magának a haza hölgyeit felkérni, hogy mihelyt így vidé-
 kenként vagy megyénként bizottmányokká alakultak, szíves-
 kedjenek a központi segélyzési női bizottmányt Damjanich
 Jánosné czime alatt, (Pesten, papnövelde s zöldfauteza sar-
 kán.) vagy bármely bizottmányi tagot megalakulásukról ér-
 tesíteni s a netalán felvilágosítások vagy kölcsönös érint-
 közések végett egyenesen hozzáfutolni, mely ez ügyben
 állandóul fog a központon működni. Ezen kölcsönös esz-
 meceserétől várja a magyar gazdasszonyok egyesülete a se-
 gedelmezési program megvalósítását s a sikert, mely
 ha csak néhány száz család inségén enyhít, megnyugvást ad
 majd Magyarországnak hölgyeinek, hogy elmondhassák a köl-
 tövel „megtevünk amivel tartozunk.“

Miközön hazánk ezen rendi anyagi kérdését hazánk
 hölgyeinek pártolásába ajánljuk, maradunk
 Pesten aug. 25.

honleányi átvözetlettel
 a magyar gazdasszonyok egyesületének
 központi inségsegélyző
 bizottmánya.

Egy öreg ember ismerteti Debreczent, régi tanulóházaival.

(Folytatás)

A kívül-belül új díszbe öltözött „Fehérló-szálló-
 da“ három dolgot juttat eszembe. Mert itt volt szállva
 országos körútjában II. József császár; itt tüntette ki su-
 perintendens Szilágyi Sándort, bagyomány szerint majd
 kétórai kegyes kihallgatással, mely után csakhamar meg-
 jött a protestanosoknak hajualt hirdető türelmi rendelet.
 Továbbá ennek udvarán tette le Thália első sátorát, mely-
 ben az idős b. Wesselényi Miklós által pártolt magyar
 színészek élénk tapsal fogadtattak. Végre, az előbb sok-
 kal népesebb országos vásárok alatt, e szálloda szék és

alacsony termében mulatott a Bokák kótamellőző de sziv-
 lez szóló zenéje mellett, 5-10 vármegyének és kerület-
 nek négyes, ötös diszfogatokon jött birtokos nemessége. —
 Amott átellenben a miklósutcai szegletházban (Jäger-ház)
 hozza szóra a távirtda-hivatal időt és tért enyészető
 sodronyait.

Régi alakját megtartotta a főhadnagy F a z e k a s Mi-
 hály (2128 sz.) háza, kire még a fűvészkertben figyelmez-
 tettelek. Itt még azt említem meg, hogy ő, kinek nevé,
 az erkölcsi irányú „Ludas Matyi“ és más elmés verseze-
 tci is fentartottak volna: vezér volt a gyakorlati gazdál-
 zatban is; mert körül-belől első, ki a magyarországi gazdál-
 tás földjeit árokkal fölkerítettette és számtalan gyümölcsfával
 példaadólag ékesítette, sőt a nagyerdő rejtekében is nemes
 ágakkal oltogatta be a vad csemeteket. Örülök is rajta,
 hogy az ő fiúról az almát oldalunkai szedhetik.

Délfelől néhány lépésnyire örjük (2123 sz. a.) az or-
 vosdoktor V e s z p r é m i István telkét, melyen állott — s
 ezelőtt 30-40 évvel a jobbakköz tartozott régi házat
 újjászóló épület váltotta föl legközelebb. Szívemből sajná-
 lom, hogy a nagynevű orvosnak, a pestis beoltását javáló
 — és Mária Terézia királynő által is bőkezűleg jutalmaz-
 zott tudós értekezés szerzőjének, a magyar- és erdélyor-
 szági orvosok életírójának sírhalmához nem vezethetlek;
 mert a „homokkerti“ mellett feküdt váradutcai régi
 temető, melyben a ritka tudománybuvár tetemei nyugod-
 tak, elenyészlette a vasuti pálya. De szerencsére, van még
 a vaspálya környékén egykis tér, melyen az ébredező köz-
 hála oszlopot emelhet s hihetőleg emelend is; mert nem-
 csak e város van egykori fővárosáiránt lekötelve, hanem
 a két magyarháza egész orvosi közönsége.

Szemben van velünk, még pedig csaknem változatla-
 nul a Fáy János polgármester egykori háza (2089 sz. a.).
 Még 1830-1840. között ott fényltek a válogatott kép-
 könyv-kegyet- és régiséggyűjtemények, melyeket mikor
 a figyelmes utas megtekintett: nem tudta meghatározni,
 hogy a látott kincseket magasztalja-e, vagy a vendégsze-
 rető ur nemes egyszerűséggel párosult miveltségét és sziv-
 ből eredő emberségét?

Lásd amott ifju barátom! a dolányapáltót is,
 ezelőtt ferenczrendiek zárdáját és templomát. Ajtóörlirata:
 „Pax intrantibus, salus exeuntibus;“ talán első latin fölirat,
 melyre tanítóm figyelmeztetett.

Alig hinnéd mily ünnepies szín terült el hajdan a
 szék varganczán. Mert a tábla háza körül, melyben
 több mint egy századon át a tiszántuli kerületi királyi
 tábla s rövid ideig a es. k. főtörvényszék is székelt, (most
 róm. cath. árvaház) nagyon tekintetes táblás urak,
 ügyvédek, hites gyakoronokok és vidéki perlekedők sereg-
 lettek.

A r. cath. templom régi díszes maglokozatával és ki-
 épült részdeli tornyával, szintén magára vonhatja figyel-
 medet. A templommal egybeépült zárdában lakó kegyes-
 rendi atyák voltak itt hajdan lelkészek; de e század elején
 több mint elég tehernek látszván az, mely tanítási és
 nevelési nemes hivatásuknál fogva vállalkon fokszik: föl-
 montettek ama gondoktól, melyek jelenleg a plebanusok
 néznek, ki legfelsőbb intézkedés szerint, mindig kanonok
 és Sz. László király nagyváradi prépostja, Szent-Annaut-
 czán figyelmet érdemel még a belvárosban legelőször épült
 László-fürdőház, melynek oszlopszatos omeletében a mű-
 zesvallásnak isteni tisztelete tartatik. A fürdőház előtti
 sétányt ugyancsak a fürdő építőjének köszönheti létezését.

A régi harminczadosközön újabb nevezettel
 „Batthyányutezán“ — a r. cath. normalis iskolával szomsz-
 zód földszinti házban (2104 sz. a.) néhai Náná s y Gá-
 bor tanácsnok magános áldozattal emelt nemzeti színházat,
 mely két évtizednél tovább állott időszakonként a közön-
 ség szolgálatára.

Az ezen utca északi végén kilépőt kedvesen lepi
 meg Thalia nagyszerű palotája, melynek Skalmiczky által
 készült tervét helybeli építészünk Vecsey Imre már nagy-
 részben végrehajtotta. A város bőkezűsége s magánosak
 részvényei a fötényezők — s az egész vállalatot a szin-
 ügyegylet vezeti, mely a közös hon, de fölött Debrec-
 zen érdekeinek szentelt „Hortobágy“ lapot hazafias in-
 dulatból kiadja. Egybefoglalom röviden a színészet itteni
 történetét. A „Fehérló“ fogadóbeli deszkasátorból a régi
 vargaszínben, onnan néhai Náná s y Gábor házához költöz-
 tek a színművészet vándorpapjai. Alig két évvel ezelőtt
 állott elő péterfautezában elég belesinnal a Reszler I.
 ideiglenes színháza; de még az nem látszott sem a művé-
 szeti és nemzeti kívánalmaknak, sem ily népes magyar város
 tekintetének megtelelni. Híres nevezetes embereink laktak
 azon két telken, melyen az új színház fekszik. Mert a nap-
 kelet felől álló Komáromi-házban lakott Csapkés Komáro-

mi György, hasonnevű hittárnak fia, debreczeni főbíró, ki az 1705-ben Derecskén tartott tisztújítógyűlésen Biharvármegye első alispánjává megválasztott, fizetése száz réz forintban állapítottán meg. Utóbb azon válságos időkben ugyan Szabolcs- és Biharvármegye alispánjává is lett, ahonnan a szatmári békekötés pontjai is, hagyomány szerint, e háznál foglaltattak írásba. — Napnyugotról a közelebbi lebontott azon házat, mely a falban volt emlékkő évszámánál fogva (1559.) legrégebbi épületnek tartottunk s úgy értünk, mint a jobb és balkézrel egyiránt ügyesen író tanácsnok Vadaszi László házat, annakelőtte azt Pósalaki János tanácsnok bírta, ki a Rákóczi-Tökölykorban városunkért sokat fáradozott és szenvedett s kinek jegyzői tollából eredt Debreczen siralmas állapotjának leírása, mely az 1696-ki országgyűléshez benyújtott s érdekes voltánál fogva az 1757-ik évben újra kinyomatott.

Megjegyzendő pedig, hogy a cegléd- és sasutczára (ezelőtt patika-köz) néző ékes újszegletház is, — melyben most egyfelől a Zeiningerféle nincornisos gyógyszerár van elhelyezve, másfelől pedig a nemzeti bank leszámlái fiók intézete szállással, érdeklél bir arranézve, ki Debreczen multját közelebbről kívánja tanulmányozni. Mert mikor az ennek helyén állott s az én gyermekkoromban az ezermesternek czimezett esztergályos Kórosi által birt háznak nyugoti emeletebb részét nem régiben bontogatták, egy termésköbe foglalt ajtóból ily feliratu követ vettek ki „Evangelium est virtus Dei ad salutem credentium in eo.“ E föliratból, ha nem következtetjük is azt, hogy itt a reformatio ideje körül imaház lehetett, de méltán állíthatjuk, hogy a ház régi birtokosának nem csupán anyagi gonddal törődő embernek kellett lenni. Annyit hallottam is, hogy a városi nyomda szükségletei beszerzésére Utrechtbe küldett könyvnyomató, utóbb tanácsnok Miskolczy Ferencz, néhai professor és superintendentus Csergeő Kocsis Jánosnak veje és tanácsnok Herczeg Jánosnak a hasonnevű prof. és orvos-tudor fiának ipa birta azon házat a mult XVIII. század elején.

Átellenben a színházzal két öreg házat látsz, mely külalakját és belsejét folytonosan főtartotta. Az elsőt (2563 sz.) Pándy János főbírónak leányági maradvékai birják. — A pándi-megygy a főbíróról, a pándi-dinnye pedig a főbíró unokájáról, egykori helyettes népszónok Pándy Károlyról, mint első terjesztőkről, vették nevezetüket.

A másik ház (2564 sz.) főbíró Szombathi Istváné volt, ki hosszú, hasznos hivataloskodásán felül arról nevezetes, hogy, mint gyermektelen ember, nemesszívű nejével Veresmarthy Zsuzsánnával egyetértőleg, nagy összegeket rendelt, részint tanulóifjak ösztöndíjaira, részint pedig egy új reform. templom építtetésére. Meghalt 1810-ben. Igen egyszerű kő jelöli a kegyes jótevők hamvait, a nagyhirű főbíró Doboz Istvánról nevezett sírkert északnyugoti szejletén levő kopár dombon, mely részen, a város közelléte miatt már most nem igen temetkeznek.

(Folyt. köv.)

DEBRECZENI IRMONDÓ.

□ A helybeli kereskedői vasárnapi iskola növendékeinek nyilvános évi vizsgálata m. hó 30-kán tartott meg, a ref. főiskola imateremében. A legnagyobb méltánylással említhetjük itt föl mind a tanár uraknak a tanítás körül tett fáradszalmát, kik közül többen különösen kitűntek, úgy a számtan, váltóisme, s kereskedői fogalmazásban, mint egyéb tanismeretekben. Örömtelven szemlélok az ártisimo tanítására rendezett áruvizsok-gyűjteményt is, mely a helybeli kereskedői urak adakozásából veszi eredetét.

□ A debreczeni kereskedelmi s iparkamara szept. 2-kán a nagyméltóságú magyar kir. Helytartótanácsához kórvényt intézött avégott, hogy a réz pongók-ajezársok bevételekét határideje hosszabbítsák meg.

□ A m. földhitel intézet debreczeni bizottmányának a központi igazgatóságához tett fölterjesztése folytán újabb bizottm. tagokul Harsányi Gábor, Szikszay József és Reviczky Emil urak jelöltettek ki.

□ Reszler István szinguzgató bevégezőn társulatával Győrött szereplési idejét: e hó derekán már visszatérül városunkba. Ezúttal azonban még vargabetűt csinál, amennyiben Esztergomba is betekint, hol hat operaelőadást szándékozik rendezni.

□ Ez évi aug. 19-kén mult két éve, hogy a Hándó színházunk építése — szép remények között — megkezdett. A szerződés szerint köteleztetett az építőmester, hogy vállalatát 1863. aug. 15-ig bevégezi, s valóban a folyó év kezdetén azt is lehetett hinni, hogy a művészet ezen csarnoka ez évben készen lesz. Meg vagyunk győződve, hogy ha a szükséges költségről — mikint ily nagyszerű építkezésnél nélkülözhetetlen — előregondoskodás történik, az építőmester szigorú szerződésének eleget tett volna. — A színház kútján, továbbá a csarnok és erkély mozaikpadozatán kívül hetek óta nem látunk egyéb haladást, — a kárpitos és festőmunka, a gépezet s díszítés, szóval az igen nagy figyelmet érdemlő belső felszerelés s külső varázsoszat iránt, ugy a kerítések ügyében, mondhatni épen semmi sem történt, legalább az 1861-ben alakított s állandósított színházépítési bizottmány tagjainak erről semmi tudomása ninesen, sőt idevonatkozólag az építést vezető, Skálniczky Antal ur sem tudott, mult hó 26-iki itlétekor felvilágosítást adni. — Miután az in.ég

enyhítése végett kerésetforrásokat szándékozik nyitni a t. városi hatóság a helybeli nagyszámú munkás osztálynak; nem győzzük eléggé figyelembe ajánlani azt, hogy a színház udvarában szükséges földalatti csatornák megépítésére, majd az udvar hátulján lévő földrös helyek betöltésére s általában az egész teleknek faültetés végetti elegyengetésére a legkedvezőbb alkalom kínálkozik s mostan olcsóbban s hamarabb eszközölhető lenne, mint máskor; — kerül alkalmas föld a kádasutczai csatornázás folytán, lehetne szekeres- és gyalognapszamosokat már is alkalmazni. — A fenálló díszes épület — dacára a már egyszer történt megállapodásnak — vízhatlan mésszel, alólról, köröskörül mindaddig nem vakoltatván be, emiatt a földalatti helyiségek fala, a multkori esőzés folytán tetemesen nedvesedni kezd, miert is ohajtandó hogy több-több kár elkerülése végett az építőmester annak végrehajtására utasítsa. A színháznak légszeszszel világitását illetőleg nagyon kívánatos, hogy Skálniczky ur belenyugrása nélkül a társulattal egyezség ne kötessék, mert megtörténhetnék, hogy a vállalkozó társulat, saját könnyebbsége végett oly világitási szerkezetet állítana elő, mely a mostani újabb s czélszerű találmányoknak meg nem felel.

Egyébiránt nehogy a jövő évben hátramaradás legyen és emiatt a díszes épület huzamos ideig üresen álljon: szükséges, hogy a belső felszerelés iránt — Skálniczky ur közbejöttével az előleges intézkedés halogatás nélkül megtéssék. Igaz, hogy mostoha idők járnak, azonban a mai korban, amidőn mindenütt, különösen e hazában a különböző ajku népfajok, nemzetiségük érdekében — támogatásban részesülve — mindent elkövetnek, — a nagy világban egyedül álló s segélyre nem számítható, sőt számtalan gátló akadályllyal küzdő nemzetünknek — jobb időket nem várva — sokszoros erővel s áldozatokkal kell törekedni oly intézetek létrehozásában, melyek a magyar nemzetiségnek mint legfőbb életfeltételnek fejlesztésére s erősítésére szolgálnak; — hogy pedig az előhaladásban Debreczennek, mint legnagyobb magyar városnak példát adólag hivatása van, felesleges lenne magyarázni.

□ Balázs Kálmán zenetársulatának igazgatója Schaitl Márton aug. hó 17-kéről Sz. Pétervárról kelt levelében írja, hogy a társulat működése az orosz czár figyelmét sem kerülte ki s közelebb már játszottak is az uralkodó nyári lakásán. Egy herczeg fogadta őket el, ki midőn földieink magokat bejelentették, azonnal kijött s „jóestét magyarok!“ üdvözléssel állt előttünk meg s azután rövid társalgásunk németül folyt. Midőn a banda az elfogadóterembe vezettetett, ott a kívánathoz képest folytonosan csak csárdást kelle barna művészeinknek játszani. — A napokban Kazanba is kaptak meghívást, hol a közelgő téli s aisonra szerződésük ohajtják őket. Végül írja hogy a magyar zene mindinkább nagyobb hatást, lelkesedést gyakorol az oroszokra s földieink nem győznek a számos meghívásnak eleget tenni.

□ Amerikai szalonna már városunkban is kapható. Másúja 32 forintot árultatik Széchenyi utczán Áron Manó urnál.

□ A hus ára végre alább szalott városunkban is. Mult hó 29-ike óta ugyanis (gazdasszonyaink közös öröme) 12 krajával méretik a marhahus fontja.

□ Nemrég említők, hogy pesti fényképművész Simonyi, Debreczenben is fényírdát szerel föl a Farkas-háznál, hol a műterem alakításánál s felszerelésénél lényeges változtatások tetettek. Nehány nap alatt azonban már rendelkezésére is áll a közönségnek e műterem, melyet Simonyi urnak egyik megbízottja vezetend, fényképező Szentkuty Istvánnal asszonyoság fölügelete mellett. Eszmélészetlenül fogva megemlíthetjük még, hogy Müller ur a városunkban szintén több hó óta sikerrel működő fényképező Miskolczon fényírdát szándékozik nyitni, melyet megbízottja vezetend. A fényképezési csarnokok szaporúságával csak a közönség nyorhat; mivel az annak folytán fényképezésünk közt kifejlődő verseny, annál tökéletesebb képeket idézend elő.

(Deküldetett.) Karezagi segédlelkész Tóth Kálmán lelkészi második vizsgálata s ennek folytán lelkészszé avatására a főiskola imaházában folyó szeptemberhó 3-kán szokott ünnepélyességgel megtörtént.

Tessék! — ilyen ember ez az én József bátyám.

— Józsi bácsi!

— Nos?

— Három dolgot nem hagyok helyben: 1-ször, ha az öreg ur szerelmes lesz, 2-ször, ha vén asszony lesz szerelmes és 3-ször, ha e két bemutatott fajta nem egymásba, hanem egy fiatalba — lesz szerelmes. Valami végzetlen kaczagási hajlamot érzek magamban, ha midőn egy vén hegedű (kérem, nem valami cremonait értek) jobban szólva werkli, a természet operistája — a fülmilének csatogását akarja produkálni; képzelhető már most az a nyekesség, cochinchinnityuk-kodásolás, ami ebből előterem.

— Soh'se erőtesd az eszed járását öcsém! mert ki talál fizamodni; no igyekezzél te azok számát szaporítani; van nekünk ugyanis elég abból a fajtából, ha te be nem állasz is rekrutának; akár egy új Szamárkándót népusítsek be vele. Jól tudom hova ezélsz, de már arról biztosítlak, hogy anyit sem adok rád, mint a létai halott a porció-czedulára. Miatam ugyan figurázhatol, kutyába se veszem, mint az ivóvízet. Értelm már én az egész beszéded sum-máját, nekem ne is papolj, mert attól félek, hogy hat évi papbér-hátrányomat neked találok kifizetni, — de ezzel a bottal itt ni! Meg biz én, megházasodom, csak azért is;

még pedig, hogy Julit hozom haza nagynénédnek; olyan szent mint, — páduai Antal.

— Jól van Józsi bácsi! de gondolja meg kérem, hogy a bankához hiába zárják oda a kanárit, soh'se lesz azokból egy pár, itéletnapig sem. Juli 17, bátyám pedig megfordítva 71 éves, következőleg ő nem bátyámhoz való, hanem, hanemhát hogy.. hogysis mondjam? én hozzá.

— Ejnye azt a ropogós Argyélusát annak a vedlett diák mivoltodnak, hát engem tartasz te bankának s még te mered erre az ártatlan fehéreselédre meresztgetni azt a két egymásmellett pislogó pengőkarika-szemeidet; te egyetemből elszalasztott, tanítói állomásról elkergetett, törvénszéki bukott diurnista te! Hát azt gondold te hogy ilyen zöld eszű legényhez mint amilyen magad vagy, hozzád menne a leány? vagy azt gondold te, hogy egy becsületes fehérszemély belédszerethet azért a hóbortosságodért, hogy holmi pegazus-nyakgató versekkel rikatod az Olimpus lakóit te? Nojszen eltévedtél te öcsém! hanem hiszen majd kikurállak én, hogy minden gusztsod elmegy a versirástól meg a fehérszemélytől... Jól láttam juliusi kánikulában mikor utóbb Pesten valék, azt a sok téli gé-rokko barátodat, egyik rongyosabb volt, mint a másik s egyiket se mutattad be mint valami szolidus embert, hanem ki poeta, ki újdondász, ki kapadozó drá-mász, ki siheder politikus, ki meg a jó isten tudja miféle nem volt, csak az nem, kire legtöbb szüksége van a társadalomnak — t. i. haszonvehető munkás. Vagy azt gondoltjátok ti odafönt Pesten, hogyha már egyik-másik újság mellett bogarásztok, egerésztek: hát már nektek jussotok van a Kárpátoktól Adriáig vízhangzó hirnevességhez, tanácsosztogatáshoz mi? Hohó fráter! sokat ehettek még addig, de korántsem burgonyát, hanem tudományt öcsém, tudományt! Tudod mi az? Tudod biz a makoát, billiárdot, de nem azt; hirtől ismeritek ti azt öcsém! csak, mint az ebédet.

— Már engedjen meg Józsi bácsi, de az írókat ne bánts, mert azzal csak magát fogja compromittálni s ott is téved pedig, hogy kánikulában télirokkban látta őket, mert már február vége felé magam megszámiték — a zá-logházban vagy 25 darab ilyen fajta portékájukat — mikor a magamét bevittem. Ami pedig az ebédüket illeti, — mit csak hirtől ismerhetnek — Józsi bácsi szerint: engedelmet kérek! de hát hallotta-e valaha bátyám! hogy valamelyik muzsa, ludaskását, vagy torma-svir-slit evett volna, ugy-e nem? Elég volt azoknak kérem a nektár, ambrozia; nohát, mit is személyeskedik, .. a régiek sem voltak jobbak a maiaknál.

— Értsük meg egymást fráter! én nem a valóságos — s mindnyájunk által egykép tisztelt amaz egynehány írókat, hanem az olyan boszantó, olvasóközönség-ugrasztó — badar legényeket értem, mint aminő magad s több hasonló társad — vagyok. Tisztelem becsülöm én öcsém az írókat, de csakis azokat, kik nyelvünk s hazánk dicsőségét munkálva, az írói magasztos névnek megfelelő képesek; de ti szizával vagytok odafön, kik azt véltétek, hogy ha már némelyik elhetetlen lap váltveregető — s inkább kaszakapára termelt szerkesztőcskéje, — okosabb dolog hiányában — tres hasáb szinpadára lobo-csát titeket, — majd ott ez a vidéki, — perszo szerintetek értetlen-közönség koszorukat, zsviókat dobál felétek. Azt bizony, rothadt almát, hagymakoszorut öcsém! Jól tudom én azt is, hogy van köztetek elég legény, ki a francia-, angolnyelvet csakugy ismeri, mint a piresi asszony az ananászt s mégis elég nyegle: — régi barátunk s áldott jó szomszédunk és jó sógorunk a német írók illetőn travestatiójából forgatni át amazoknak műveit, nagyhegyesen aláírkantván aztán, hogy angoltól, francziából fordította ez s ez Emil, az s az Sándor — és a többi. Bizony bizony mondom nektek öcsém! hogy felhagyván, hagyjatok fel az illetőn dicsőséghez vezető országutnak kereszttel való szádorgásával, mert eljövön olj az idő amikoron ifjuságtok lámpájának olaja elfogy, mint amaz öt bolond százkező s megczenzurál titeket a vén idő, hogy: avagy én szolgám! hova fordítád a te talontumodat, melyot gondviselésedre bíztam vala?

— Ti pedig felvőn feleltök: kerestök a dicsőségnek kapuit s annak tornácziról nem tudánk bejutni annak pitvariba s im most már késő vagy és nem tudjuk hova hajtsuk le ami fejünket, mert immár minden házadnak ajtai bezárattanak előttünk.

Azért tehát mondom neked öcsém! te pedig mond meg a te illetőn kiadású hírlési társaidnak: hogy békét hagyván, hagyjanak békét az ő inséges erőködésüknek s fogjanak okosabb dologhoz, mert az ő számukra nem a Parnassus hegye látszik termelni azt az általd is említett ambrozia-t, hanem ez az általdok helykén tapodott föld, azt a kényeret, melyet fáradsággal rendelt az ur bekeres-nünk s nem pedig levegőt rontó zengőbongodalmakkal. Értetted?.. No, ha értetted ad' isten egészségedre öcsém! azonban poszt-pásznak még azt is hozzáteszem: hogy erre a kis lányra, már mintleendő nagynénédre, aztán ne igen kaudikálj, se ne poetáskodjál hozzá, de deklamálván legkevésbé se deklamálj az ablaka alatt, ha azt akarod, hogy meg ne mutassam neked ezzel a karikással, hogy mi az a helyszáka. Értetted? No, szegény ödesapád ha felnevelt, hát mármost láss dolgod után, fogj okosabb dologhoz, mint eddig tevéd, kérj valami jóféle hivatalt, ne félj tőle, kaphatsz azért, hogy gyerek-legény vagy, csak az legyen hozzá, ami dukál.

— De mi dukál hát?

— Tud meg öcsém! urranézve, hogy pápaszemel

használhass, okvetlenül szemednek, — ha fésűt: hajadnak, — tubákospikszist: orrodnak, — ha pedig végre hivatalt: még okvetlenebbül.... izé: eszednek kell lenni. Neked pedig ücsém az a pápaszem igen jól állana, az azt jelenté, mit egynemely bárgyu embernél akar jelenteni: hogy igen sokat tanulmányozott okos ember vagy. Mit én el is hiszek, de... istókucscse nem való. Jól állana neked másodsor ücsém a fésű is, mert oly költséges buglyos vagy, mint a kávéházból hajanálfogva arczára kiinvitált kártyaspiller. És harmadszor jól állana a te kezudbe, egy tubákospikszis is, — hadd tisztulna az agyvelőd.

— Tartsa meg bátyám öket egytől-egyig, de főleg az utósót, — ol is látta azt, hogy fiatal ember tubákospikszissel járjon?

— Ne te ne ni! hol láttam? De láttam én már ücsém! gyerekek legényt is mint minő te vagy — tubákospikszist kapni solemnisz prezentben, mégpedig oly gyenge gyerekembert, ki még a maga lábán 200 lépésnyiről, a templomba se tudott gyalog elmenni, hanem négylo vitte ő magasságát, daczára annak, hogy a kocsis azt mondta neki, hogy: ténsum! minék ide négy lo,? elviszem én magam, a nyakamban is, próbáltam már én ezt a dolgot, — tehénpásztor koromban.

— Dehát mit akar bátyám mindezzel?

— Azt ücsém, hogy kapadozzál te is, aztán ne járd a bolondok utján, hanem fogd meg a dolog végét, mégpedig előbb törd össze azt a versirő-tolladat, ne firkálj, ne henczegj, ne ugrálj mint a dorogi borju, próbáld összedüni magadat, mint a sűvényhez vágott macska, légy okos mint a kabai menyecske, előreléte mint a szoboszlói kisbíró és ovakodó mint a kókai ember s ha majd ilyen leszesz s egyformán lesz a tarisnyádban is, a fejedben is: akkor ücsém! nem bánom ha meg ázasodol is; de addig, azt komendálok ücsém! hogy a lányoknak békét hagyj, főleg pedig az én Juliskámnak, mert ha egyszer vele kaplak, olyan ronggyá téplek ücsém, hogy másnapra már 10 kros bankót lehet belőled nyomtatni. Értetted? na ha értetted, hát tartalak értelmes embernek. Most pedig punktum, erjed be a szobádba s feküdjél arra a részre amelyiken legjobban szeretsz fekünni, aztán áldod meg, hogy holnapról fogva hova határozad magadat; mert én — teremtucesse! annyi ruháralót sem adok többet, amivel a tyukszemedet feldiszithesd. Rechts um!... marrrsch!!

..... No tessék beszélni vele! ilyen ember ez az én József bátyám... De jól van, csak azért is kirom az ujságban, határozzon közöttünk a közvélemény s hogy jobban megszégyenelje magát, még a nevetet is aláírom... Ehol van ni!

Bodossy Pali m. k.

VIDÉK.

— Érmihályfalvi levelezőnk, mult hó 27-kéről a következőket írja: A mult héten több napon keresztül áldásos jó esőnk volt s a szomjuzott föld ennyire még az idén meg nem ázott. Az egész természet megújult s a növényzet éledni kezd. — A mai nap nevezetes Mihályfalvára nézve, de amelynek nem örülhetünk. Ugyanis aug. 24 óta itt, a tagosítás dolgában a mérnöki befejezett munkálatok hitelesítésével s az urbéri puhatólásokkal foglalkozott megyei alispáni bíróság, a mai napra összehívott összes közbirtokosság és nép előtt, elnöklettel alispán ur jelenlést tett, hogy a mérnöki munkálat több pontjában hiányos, — s az illető mérnök o hibák kijavítására — reccitálására utasított; általában azonban helyesnek találattott. E mérnöki munkálat ellen több közbirtokos ur felszólt s a hitelesítést a munka teljes és tökéletes bevégező után halasztatni kérték, — mi is elhatározottatt. Elnök alispán ur azonban fájdalom, sem egyik sem másik határozati erőre, ohajtott eredményre nem juthatott. Bir az összes közbirtokosság és nép ohajlja, akarja a tagosítást, mégis a legnagyobb közbirtokos gr. Stubenberg és az összes közbirtokosság közt levő fontos érdekeszszettközés miatt nem fogamatosttathatlk. És mi ez a laps offensionis, mely 30 év óta hátrálók a tagosítást? Az, hogy itt urány soha nem volt. Van gr. Stubenberg József urnak itt mintegy 2000 hold erdeje, melynek az alja területe századok óta általában közös legelőül használtattott, — és o területet a gróf teljesen sajátjának vindicálta, míg a közbirtokosság és nép: közösnek. És eddigelé a megoldhatlan gordiusi esomó. A közbirtokosság felhívta a gróf ur megbízott ügyvédét az egyezkedésre; ki is, határozott utasítása szerint az egésznek 2/3 részét a gróf részére meghagyatni kívánta, 1/3 részét a közbirtokosságnak felajánlotta. De a közbirtokosság ezt megfordítva akarta megoldatni, sőt fele részével is megelégedni hajlandónak mutatkozott. Mindamelletl egyezség nem történhetvén, az urbéressekkal való egyezkedés is elhalasztattott; mert a közbirtokosság, míg a közosztályra menő mennyiséget nem tudja, nem bocsátkozik s nem is bocsátkozhatik az egyezkedésbe. Remélhető azonban, hogy a 3 hó múlva újra megjelenő alispáni bíróság előtt a differenciák kiegyenlítettnek. Ugyanez alkalommal 3 külön vallásfelekezet részéről a lelkész urnak által folyamodványok nyujtattak be a vallás és nevelés érdekében teendő földbeldot a tiókra nézve, de amelyek a közbejött körülmények miatt fel sem vetethettek.

— Érszemlyén és Mihályfa közt, a mintegy 20 év óta fönállott határvillongás kérdése m. hó 27-kén szerencsésen megoldott; a határdombok felhanyattak s az azokról készített jegyzőkönyv 3 példányban elkészítettvén, egyegy, az érdekelt helységek részére kiadatott, egy pedig a megyei levéltárba tétetni rendeltetett.

— Érkeserűben is végbe ment a tagosítás, mely alkalommal a ref. lelkész és tanító a legjobb földből illően dotáltattott.

— Az éhség — ez életelőtő rém már kezdi fejét imitt-amott fölútni. Pár nap előtt vettük a hiteles tudósítást, hogy egy — Karczagról kivándorolt nő, 1 1/2 éves gyermeke, Bánházán éhség által mult ki.

— Mennyire képes az ember az inség és szükségben magát és családját biztosítani kitarótmunkásság és szorgalom által: eleven példáját adja elő mihályfalvi oktató Vid József ur, kinek hozzánk intézett leveléből a következő sorokat idézzük: „Egy utlevele bizonyítása szerint alföldi szükölködő testvéreink egyike T. Keviből özv. Bujdosó Mihályné 7 árva anyja, s egy öreg anya gyámola — maradtott el. Ez előbb hon 6 véka buzát keservesen, tallózással összegyűjtögetett. Ezenkívül, hogy a téli hideg ellen is magát s övét biztosithassa, mintegy 24 szekerre menő juhport hordott össze. Ezután anyjától s 4 kisebb gyermekétől bucsút véve elbujdosott, inség sujította szülőhelyéről 3 nagyobb leánygyermekével boldogabb vidékre élelemkeresés végett; s itt megállapodván én voltam szerencsés e szegény bujdosó családot hajlékomba befogadni aratás derekán.*) Azóta hangyaszorgalommal gyűjtögetik s hordják össze tallózással a gabona és árpafejeket. Minek eredménye a mindennapi élelmen kívül — 4 — 5 köből készlet szemes élel. Jelenleg kőlelet tallóznak s késő őszig mindent, mi élelmül szolgál, gyűjtögetnek, s ennakutánna szándékoznak az elhagyott szükölködre rakodtan visszamenni. — A szorgalom és munkásság biztosithatják hát egyedül az inség és szükséggel küzdöket az éhség és elvetemedés ellen, nemannyrá a segélyezés, mert ez csepp viz a tengerben — midőn oly sok a segélyt igénybe vevők száma. Munkát hát a népnek s elfoglaltatást. Ezért ohajtantó lenne, hogy az alföldi vasutmunkálatok a tiszta, berettyó, körös közti tervezett csatornaátások minélelőbb megkezdtenének.

* A „Bihar“ cz. nagyvárad ujság, aug. 30-kán, szerkesztőjének egy nyilatkozatát hozza, mely arról győzi az olvasót meg, hogy oly nagy város mint Várad, annyira kis mérvben pártolja érdekeinek ama közönyét, hogy az, melegebb részvét és pártolás nélkül tovább fön nem állhat. Annálfogva felhívja szerkesztő a „Bihar“ előfizetőinek kicsi de hű táborát, hogy minden előfizető legalább két pártolót szerezzen ismerősei körében; föltéve, hogy előfizetőinek egyhangú birálata a „Bihar“ fönmaradását követeli. — Valóban szégyenére válnék oly polgáriusult városnak mint Várad, ha kebelében egyetlen lap meg nem élhetne.

— Derecske 1863. aug. 25. — Tisztelt szerkesztő ur! Örvedetes tudomására juttathatom a t. olvasó közönségnek, főleg az iskolai s nevelési ügybarátoknak, hogy restitúált gymnasiumunk nemcsak fenáll s nemcsak szellemi életének adja nem megvetendő bizonyosságát: de tul van már, istennek hála! mindazon nehézségeken is, melyek annak megmaradását némileg kétséssé teheték; legyőzvék nálunk az akadályok, melyekkel o gymnasium fenállhatásáért kello küzdenünk. Anyagi tökének ugyanis, még akkor, midőn gymnasiumunk visszaállítását kinondottuk, ha nem épen hiányzott is, de kétségkívül igen csekély volt arra, hogy a gymnasialis osztályok számára, a jelenlegi tanrendszerhez képest, elegendő tanítót illő fizetéssel alkalmazhassunk. E fogynokozást megszüntettük s toremittettünk fölök iskoláink minden lehető szükösge fedezésére. F. évi márcz. 29-kén tartott képviseleti gyűlésben átadtuk a város tulajdonához tartozott 50,000 o. é. frt államkölesont teljes és örökjoggal a kebelbeli egyházaknak iskolai és nevelési czélokra. Közlebb még egy nehézség állott életünk; az t. i., hogy, mivel most két gymnasialis osztályunk van, melyeknek egyike az ősz közvizsga után a harmadik osztályt fogja képezni; prof. Kiss Lajos ur pedig — ki csak két osztály tanítására kötölozte magát, midőn iskolánkba igazgató-tanárként meghívattott — három osztályt vezetni, eddigi évi fizetéséért, nem tartozik: — mimódon oszkozdótlóssók legelőszorábban a gymnasialis osztályok tanítására anélkül, hogy a 3-dik osztály számára, még ez évben, egy új tanítót állomás létesítése — s annak újabb fizetés mellel betöltésének szükösge álljon elő s emellet az osztályok fokozatos előhaladásában so legyen semmi fenakadás? E nehézség is elhárítottatt folyó hó 23-kán, midőn t. i. nt. P o s t a József ref. lelkész ur elnöklete alatt egyházygyűlés tartatván, az arra elnökileg meghívott helybeli értelmiségi osztály irányadása után határozatba ment, hogy a prof. Kiss Lajos ur évi fizetése, a három gymn. osztály tanításáért, kivételesen és csupán egy évre (most egy év multával már négy osztály leendvén, akkor másik gymnasialis tanszék fog fölállittatni) 400 frtről 600 frtra o. é. emeltessék, mely fölemelt évi fizetésért nevezett Kiss Lajos prof. ur egy évre mindhárom osztály tanítását magára vállalta. Gymnasiumunk ezek szerint a „lenni és nem lenni“ nagy kérdésnek keresztülvésn s léte és jövője mind szellemileg, mind anyagilag kelleen biztosítva jöven: — nincs egyéb hátra, mint az, hogy ez, ugyszólván, egész Biharvármegyében o népes és gazdag megyében, a szalontait kivéve, egyetlen gymnasium, a vidéki m. városok és községek által minélinkább ismerve, méltányolva, igénybevéve s ez uton pártfogolva legyen: — hogy aztán vidéki tanulók által mintegy megnövesítve, életének ne csak jeleit, de valódi szükösgeit is bizonyítsa — s az évek folytával nagyobb-nagyobb sikernek és virágzásnak örvedhessen. Szerény ohajunk ennélfogva: hogy a vidéken

*) Kivételre mellel emberbaráti lett.

Szerk.

minél több és buzgóbb apostola legyen e mi gymnasiumunk ügyének s kikérjük egyszersmind a vidéki lelkész, tanító s községjegyző urak — s az összes ügybarátoknak e részben való beceses figyelmét és szives közreműködésüket.

Az ég áldja meg tisztelt szerkesztő ur munkás életét s fogadja szerkesztő ur legőszintébb üdvözlömetet, melylyel vagyok —

Komáromy Károly
h. ügyvéd.

Észrevételek

K. I. urnak „az inség ügyében“ czimű czikkére.

Előrebocsátva, hogy ezen talpraesett cikkben kifejtett életrevaló eszméket, ha az inség-enyhitő-bizottmány üléseiben, mint annak tollvezetője, — (mely megbízatást, mellesleg legyen fölemlítve, reánnézve meg-tiszteltetésnek tartom s a sokoldalú teendőknek megfelelni fötorekvésem), — jelen nem lettem volna, minden kivétel nélkül kész volnék meggyőződésemmel egyezőknek nyilvánítani: czélszerűnek találtam, annak némely pontjaira nézve, észrevételeimet — igen röviden — közzétenni. 1)

En részenről mind a vetőmagnak természetben, mind a készpénzek kisebb-nagyobb összegekben való kölcsönzését kikerülhetlennek látom.

A vetőmag kölcsönzését következő indokaim teszik szükösgeessé:

1.) Ha pénzt kap a megszorult földművelő, ki van téve azon kísértetnek, hogy azt, más, szintén sürgös szükösgei fedezésére fordítja s nem hagyva föl abból elegendő részt vetőmagra, földje bevetetlen maradhat, míg ellenben a vetőmagot, nem hetekkel vagy hónapokkal előre, hanem épen a kellő időben fogná kapni.

2.) A kölcsön nyert vetőmagot mindenki természetben leendvén köteles visszaadni, alapja lenne vetve egy eddig nélkülözött takarékmagtárnak. 2)

Ami továbbá a helybeni nagyobb bevásárlás által okozandó árfölzökkenés aggodalmát illeti: errenézve igen röviden azt jegyzem meg, hogy félszegebb s tapintatlanabb eljárást talán képzelné sem lehetne annál, mintha a különböző faj vetőmagvakat itt helyben akarnók, csak részben is bevásárolni, — föl kell eziránt a boldogabb vidékek piacait s természetöit keresni.

Egyébiránt e helyen fölemlitem azt is, hogy nézetem szerint, a vetőmag bevásárlásában, — miután kedvező időjárás esetében, igen sok ugynevezett vad életre van kilátás, — csupán a tavaszakra, nevezetesen buzára, árpára és főleg tengerire szoritkozán.

A bomlásnak indult gazdaságok kölcsönpénzzel megmentését illetőleg: én a gazdálkodó osztályhoz jó lélekkel oda sorozom az iparosok közül is azon számosakat, kik nevezetes összeget érő gyártmányaikból, több hetivásáron keresztül sem képesek annyit árulni, amennyivel legégetőbb napi szükösgeiteiket fedezhetnék, mindezekben, mind amazokon, a lehető legkedvezőbb feltételek mellel kölcsönzessel, mulhatatlanul kell segíteni. 3)

A könyöradamányt ohajtok, általunk életbe léptetett beirási-rendszere mellel, elég legyen annyit fölhozni, hogy a tulszigorúságot ugyan mellőzve, csak azok iratnak be, kik első látásra azonnal munkaképtelen nyomorultaknak vagy elgyengültnek tünnek föl; — egyébiránt a bejegyzettek közül is, senki addig könyöradamányban részesülni nem fog, míg az illető utcabeli bizottmányi tagok általi szigorú puhatolás, a helyszínen, végbe nem menend. 4)

A városházánál bejelentéstől való szégyenkedést és idegenkedést illetőleg, én ugy látom, — mit az eddig bejegyzettek száma is igazol, — hogy, tudja azt minden ügyefogyott, mikint szemérmes koldusnak üres a tarisnyája.

A dologtehetőknek nyitandó keresetforrások mennyisége és misége, az erro fordítható összeg nagyságától fog függőni s a hivatali földalatti csatornák és szepesi árok kitértitása, csak példál van a jogyz-ö-k-ö nyvben fölhozva, melynek egy, ezen lapban majdan megjelenendő cikkében, több ilyenmü munkálat van már fölemlítve.

Az adományozásra nézve fölállított eddigi rendszer, hogy állandóul megmarad-o, vagy a házankint megkeresés váltandja föl? azt az eredmény fogja eldönteni; — igazak ugyan azok az érvek, mik erro vonatkozólag föl vannak hozva, de másrésztől az is igaz, hogy a házankint följárás alkalmazásánál, egyiknek hon nem léte, másinak valamely foglalkozásban való elmerülése, másnál a szarnokoskodó roz szeszély, másnál ismét váltottpénz nemléte, vagy épen véletlen tárczu-avály stb. az ügynek nagy hátrányára volnának; mellőzve azt, hogy ezen eljárás sokak előtt az erőtetés jellegét fogná viselni. 5)

A kiosztott fölszólítás szerkezetére tett észrevételek érintetlenül hagyva, csak azt kívánom még fölhozni, hogy

1) Midőn ez észrevételeknek tért adunk, alkalmat veszünk megjegyezni, hogy „az inség ügyében“ irt czikk egyenesen a közönséghez s épen nem magánvita tárgyul iratott, ahonnan jelen „és észrevételek“-et is csupán egyéni nézetekül tekintjük. Hogy kinek nézete leend inkább ezellözvető: azt a teendő kísérletek igazolandják legjobban.

2) Mindenesetre figyelmet érdemlő eszme, melynek megérlelése okvetlenül a közönlajjal találkozik.

3) Kétségen kívül.

4) Ez a dolog természetéből foly ki; egyébiránt a fenyegető szükösge o szigorú puhatolás mellelbb végbemenetelét sürgeti.

5) Melyik tisztelt fölkész lehet o tekintetben igaz: arról a következtetés tenne legjobb tanúságot. Nem hiszünk azonban oly misanthropiában, mely a könyöradamányok házankint gyűjtését illetőleg csak legkevesebb is az erőtetés szinözötét tüntethetné elő.

Szerk.

ezen bizottmány működésének a gyakorlat, a tapasztalás s a rendkívüli ügy körül forgó eszmék fejlődése fogja a kellő irányt kimutatni.

Egyébiránt K. I. urnak, ezen említett sok tekintetben irányt adó becses czikkére elismerő köszönetet szabva, azon ohajtással rekesztem be jelen soraimat, vajha adakozás és mennél kedvezőbb feltételek melletti kölcsön útján, oly tekintélyes összeg jöhetne mielőbb rendelkezésünk alá, melylyel az előttünk álló sokoldalú földadatnak, kivánságunk szerint s az általános várákozásnak megfelelőleg elégtételt lehetne.

Debreczen 1863. aug. 27.

Szentgyörgyi Elek.

KÖZÜGYEK.

** Erdélyben Gyulafehérvárott egy derék hazafi, ki az egyházak, iskolák és gyámoltalanok segélyezésében valláskülönbőség nélkül eddig is kitünt: az alföldi inség miatt Erdélybe bujdosott 50 magyarországi család eltartására késznek nyilatkozott. Az ily lelkes honfi tette kitörölhetlen betűkkel van az örökidők könyvébe bejegyezve.

□ **Batthyány** Antónia grófnő, oroszlanosi uradalmában 80 szegény lakosnak fog a bekövetkező télen élelmet adni. Nyujtsa isten hosszúra a dicső honleány életfonalát!

□ **Szeged** város az alföldi inségesek javára népnepet rendezett, mely 400 forint tiszta jövedelmet adott.

— **Nyiregyházi** levelezőnk tudatja, hogy az ottani kaszinóban, mult hó 23-kán gyűlés tartatván ez alkalommal az inség enyhítésére a kaszinó pénztárából 100 frt ajánlatot; egyszersmind határozatba ment egy aláírási-ív kibocsátása, hogy alkalom szolgáltatassék minden jó hazafinak a szegény szűkölködők javára kinek-kinek tehetsége szerinti adakozásra. — Sokáig tartson élete a derék egyletnek, mely léte czélját s hivatását ily nemesen fogta föl.

Déleesti csemegék.

XI. A divat.

Egy vadászaton rendtelenségbe hozá a szél a szép Fontanges kisasszony fejdíszét; hamarjában egy szaggal erősítetté azt meg, melynek csomója s rojtjai történetesen a homlokra csüggtek alá. Annaira megtetszett e különc fejdísz XIV-dik Lajosnak, mikép megkérte kedvesét, hogy rajta aznap változtatást ne tegyen. Másnap minden urhölgy hasonló fejdíszszel jelent meg — s e divat rövid időn a kisasszony nevével együtt egész Európában elterjedt.

Bárcsak örökre gyönyörű nemzeti öltönyüket ne rendelték volna magyar hölgyeink oly könnyen alá a divat szeszélyes változásainak, melyek, mint a jelen eset is mutatja, nagyon gyakran nem a legtisztább forrásból veszik eredetüket.

XII. A batoralan püspök.

II. Károly angol király egyszer Stillingfleet püspöktől azt kérte: mi annak az oka, hogy más helyeken mindenkor könnyvénkiül szónokol, de az udvari templomban mindig olvassa szónokait. A püspök erre azt felelte, hogy „oly hallgatók előtt, kik annyira feleltem állnak, s főleg oly böcs és nagy fejedelem előtt nem merem azt tenni. Hanem méltóztatik-e Felsőged nekem kegyesen megengedni, hogy én is egy kérdést intézzek Felsőgedhez: hát felsőged miért olvassa beszédjeit a Parlamentben, holott arra felsőgednek illyenmi oka nem lehet? Valóban felel a király, az ön kérdése tudor ur, igen természetes, és az ön feleletem, nem kevésbé olyan leend. Én a parlamenttől annyiszor s oly sok pénzt kértem, hogy már most szegénylök a gyülekezet szeme közé nézül.

XIII. Képes nyilatkozat.

Mídon a quakerok II. Károly uralkodása alatt kinyerték azon jogot, hogy soha megesküdni nem tartoznak, hanem egyszerű szavok is hitelesnek tekintetik: a lord Cancellár igyszólt hozzájuk: „Jupiter egykor megparancsolta, hogy minden toherhordó állat jelenjen meg előtte, s lábaira patkót veressen.” A szamarak ez ellen, ellenvetéseket tettek, s azt állították, hogy törvények nekik azt nem engedik meg, „Jól van — felel — Jupiter nem fog lábaitokra patkó veretni, hanem, mihelyt csak egyszer is megboltatok, azonnal száz korbács fog reátok ütetni.”

Az inségnyhító-bizottmány második ülésének jegyzőkönyve 1863. július 29-ről.

5-dik szám szól az 1-ső ülés jegyzőkönyvének a „Hortobágy” lapban kinyomatásáról.

6-dik szám tárgyalja a már kiosztott felszólítás kinyomatását.

7. A tekintetes Tanács 5751. sz. a. rendeletére tett véleménye jelentése a tisztiszéknél, melyszerint a nap-számból élő lakosság keresetforrásához juthatása tekintetéből, munkákkal javultatik a városi kúntások és szepesi árok kitisztítása, a monostori erdő és a macsi folyó kőrülárkoltatása, a folyóbeli vízvezető közép ároknak, a

*) Amen.

Szerk.

fűzfás esőszháznál tilalmas, a boldogfalvai kert melletti kaszáló, a mesterutezai luczernás kert, és a kocsaló melletti füveskert árkanak kitisztítása és a szerbtövis irtása: — a 6082-dik sz. alatt folyó hó 9-kén kelt végzés folytán ezen bizottmányhoz áttétetvén, felolvasatott.

Annak idejében alkalmazkodás végett tudomásul vétetik.

Harmadik ülés 1863 augusztus 8-kán.

8. Elnök polgármester ur előadja, hogy a bizottmányi tagság terheinek többek közt leendő elosztása tekintetéből, czélszerűnek találta az utcánkinti eddigi két-két taghoz még egy harmadikat kinevezni.

Ezen intézkedés helyeseltetvén, tudomásul vétetik:

9. Ugyancsak elnök polgármester ur nagy megilletődéssel értesíté a bizottmányt a nagyméltóságú Helytartótanácsnak egy, e napokban érkezett váratlan tartalmu leiratáról, melyszerint az inség enyhítésére kért 50,000 forint kölcsönözése megtagadtatik, azon kijelentéssel, hogy annyi összegnek a kifizőt üdvös czélra, akár magánosoktól akár intézetektől felvehető, amire egy ilyen tekintélyes városnak kilitása lehet, megengedtetik. — Kijelenté egyszersmind elnök polgármester ur, hogy a t. Tanács, ezen méltó megindulással fogadott leiratra, egy mai napon már utnak is indított fölterjesztés felküldését határozta el s ezen fölterjesztés másolatát főjegyző ur által jelen bizottmány előtt föl is olvastatta.

A bizottmány ezen tárgyavatottsággal a kellő tisztelet rompóin ugyan belől, de az ide vonatkozó tények állását lezetellen őszinteséggel előtuntelt jelesen szerkesztett fölterjesztést minden pontjára nézve magáévá tévén, azon reményét fejezte ki, miszerint meg van győződve, hogy ennek érdemelt figyelembe vétele, a nagyméltóságú Helytartótanácsot reánk nézve kedvezőbb irányra fogja vezetni. Ennélfogva a legnagyobb tisztelettel újból fölkéri elnök polgármester urat, hogy közlelbi fölmentele alkalmával, szélesen kiterjedt ismeretségeit fölhasználván, a megtagadott kölcsönt részünkre eszközölje ki.

10. A bizottmányi tagoknak a 2-dik számú határozat értelmében egymást fölváltva az irodabani naponkinti jelenléte életbe levén mielőbb léptetendő, s a naposágra nézve bizonyos rendszer felállítása szükségeltetvén:

Elhatározatott, hogy ezen naposság, igen hajos lévén a napok kiválasztását a tagokra bízni, utczák szerint fog következni, s közelebb f. hó 10-kén Hatvanutezán fog kezdődni; — egyszersmind pedig a tollvezető megbízott, hogy ezen utcánkinti rendet követve, minden bizottmányi tag részére, azon napok jegyzékét, melyen a naposság kirekire reakerülend, készsítse el; — végre pedig megállapított, hogy akadályoztatás esetében az illető tagnak leend kötelessége, maga helyébe valakit a bizottmány tagjai közül a naposágra felkérni.

11. Elnök polgármester ur előterjeszti, miszerint az adakozásokból begyűlendő gabonaneműek helyiségeül, a város gazda i hivatal kezelése alatti azon tágas magtárt, mely a város istállójánál van, takarítatván ki, szükségesnek látja, hogy az adományozandó gabonaneműek kezelésére városgazda urak mellé választatnók, ha lehet ezen bizottmány tagjai közül, egy magtárnok, ki felelősség terhe alatt fogná a bevételt és kiadást vezetni.

Ezen intézkedés helyeseltetvén, a magtárnokságot illetőleg, miután azon felemített rendszer, hogy a bizottmányi tagok egymást felváltva kezelnek ezen magtárnokságot, több oldalról czélszerűtlennek találtatott: közbelegyezőssel bizottmányilag Sánta Istvan ur kérését fel ezen magtárnokság elfogadására; — ki is azt, a benne helyezett bizalmat megköszönvén, minden rendes fizetés nélkül elvállalta; miről a városgazda hivatal jegyzőkönyvével értesítetni rendeltetett.

12. Kérdésbe tétetvén, hogy a koronkinti adakozásokból begyűlendő pénz, kellő biztossági hely nem lévén, hova tétessék,

Errendezve elhatározatott, hogy minden nap délután, az azonnapi bevétel, a bizottmányi napos tag és tollvezető által, egy errendezve készltendő, s kellő rovatokkal ellátott lve bejegyeztetvén, s ezen bejegyzés elnököleg látmozatván, a nevezettek aláírása hozzájárultával, adassék által megőrzés végett földpénztárnok Kómory Daniel ur gondviselése alá, miről most nevezett pénztárnok ur jegyzőkönyvi kivonathat értesítetni rendeltetett.

13. Fölemiltetvén az, ha vajjon a könyörödományt kérők közt, csupán azok jegyeztessenek-e az utcák szerint nevezett jegyzőkönyvekbe be, akik első tekintetre munkaképteleneknek, vagy nyomorékoknak látszanak,

Idevonatkozólag kimondatott, miként a napostagnak és tollvezetőnek a jelentkezők megbírlásában nem kell tulszigorúknak lenni, annyival inkább, mivel a folyamodók lakásán annak idejében tartandó szoros vizsgálat eredményétől fog a könyörödományozás függeni. — Egyszersmind pedig a kedélyek megnyugtaltása tekintetéből czélszerűnek találtatott az is, hogy a munkára jelentkezőkről, valamint vetőmag vagy egyéb irányában kérelmezőkről is jegyzék vitessék.

Kiadta: Szentgyörgyi Elek tollvezető.

Irodalmi mozzanatok.

(Beküldetett.) „Szeretet és tisztelet tolmácsa.” Név, születésnap, karácsoni, újévi s más alkalmi ünnepélyekre írta Széberényi Lajos. Kiadta Burger Zsigmond Szegeden. Ára a 242 lapra terjedő könyvnek: 60 kr.

(Beküldetett.) „Hős József egy verselő a népből.” A közönségnek bemutatja Széberényi Lajos. Kiadta és nyomtatva Burger Zs. Szegeden. A 38 lapra terjedő mű ára 16 kr.

(Beküldetett.) „A békésmegyei gazdasági egyesület értesítője” — az 1863/4 és 1864/5-dik évről. Szerkesztette az egyesület megbízásából Kemény Mihály egyll. titkár. E. könyvből gyönyörűen kiválglik, mit és mennyit tehet valamely egyesület, csak két éves élete alatt is, ha annak tagjai mindannyian emyedetlen kitartás, erély és szorgalommal működnek a közjóra egyív. A jelesen szerkesztett értesítő tartalmát teszik: a békésmegyei gazd. egyesület alakulása; a kezdeményező s alakító gyűlések jegyzőkönyve; az egyesület összes tagjainak névsora; azon tagok évi részvénydíj-illetőségének táblás összeállítása, s az egyesület 2 évi pénzforgalmának összevont kimutatása. Rendezett pedig ez egyesület a lefolyt két év alatt: egy ekeversenyt és gazdasági gépkiallítást, 3 különrendű gazd. állatkiallítást egy szántás — és löversenyvel, végre, 1 terménykiallítást. Ezenkívül a működés minden irányban összevágó vezetésére a szakosztályokat, és egy gazdasági tudakozóintézet életbeléptetésére a kellő tervet elkészítve, a szükséges gyámolítást felajánlá.

IPAR, GAZDASZAT, KERESKEDELEM.

Kertész-gazdasági ügynökség terménykiallítása.

Beküldettek közelebről: a **debr. Kertészegyleti Kertből**: Simonffy pirosalma; Zinnmet reinette; Calvil; Britannia; Calabasse Cavafon; Beurre magnifique; grüne mailänder; rother Sommer d'or; Marianne St. Flora; Diel-vajonez; Kaiser Alexander; Beurre blanche; Capiamons herbst-butterbirne; König Georg; Fraver reinette; Calabasse bosc; schwäzjezi pergament és több jeles alma és körtve; ezekenkívül mező-komáromi duránczai baraczk. **Somogyi Károly** urtól: amerikai faj tiszta buza (kalászos és kalásztalan); egyiptomi kopasz árpa. **Kiss Lajos** urtól: „london-pepping” alma s debreczeni rózsaszalma. **Bácsi László** urtól: „Fontan de bois” körte. **Bognár György** urtól: szegedi szeserika, — pogárisalma — és buzásalma. **Szathmáry Mihályné** asszonytól: párisalma. **Illéssy György** urtól: Princessin-aurora sárgadinnye. **Klein Gyula** urtól: olaszdinnye. Bogátról, **Diószegi József** urtól: brazilai és hevesi 20—23 fontos görögdinnyék. — Részletes ismertetéséről a jelesebb terményeknek, — később.

G.

Terménytár.

Debreczen. Szept. 4. — Az idő derült, igen meleg és száraz. E heti vásár búzával, rozsossal, kukoricával és zabbal dusan el volt látva, mi az árak esőkkenést gyakorolt ésigy: tiszta buza csak 4 frt — 4 frt 40 kr. rozs 2 frt 70 — 80 kr. kukorica 5 frt 50 — 60 kr. zab 1 frt 60 — 70 kr. árpa 2 frt 10 — 20 kral fiztetett; de néhány nap óta az élénkebb hangulat következtében, mely a pesti piacon uralkodik, buza és rozs helyben is keresetebbek és áruk 10—15 kral mérőnkint emelkedett. (R.)

Er-Mihályfalva. Aug. 27. Tisztabuza 4 frt 10 kr. kétszeres 2 frt 55 kr. rozs 2 frt 40 kr. árpa 2 frt 20 kr. zab — frt — kr. tengeri 5 frt 60 kr. kása vökája 5 frt 60 kr. 1 teze paszuly 7 kr. tojás 3 frt 4 kr. sertéshus fontja 20 kr. marhalus 10 kr. szalonna 40 kr. 1 teze zsír — kr. olaj 4 kr. 1 szeker szalma — frt. (V.)

Székelvölgy. Aug. 28. — Tiszta buza 5 frt 60 kr. kétszeres 5 frt — kr. rozs 2 frt 60 kr. árpa — frt — kr. zab 1 frt 50 kr. tengeri 5 frt 60 kr. krumpli 2 frt — kr. szalonna fontja 44 kr. marhalus fontja 10 kr. 1 mázsa széna 2 frt 50 kr. 1 teze bor 10 kr. pálinka 40 kr. 1 ölla — frt — kr. (K.)

Tokaj. Aug. 28. Tisztabuza 4 frt 40 kr. kétszeres 5 frt 65 kr. rozs 2 frt 45 kr. árpa 2 frt 50 kr. zab 1 frt 60 kr. tengeri — fr. — kr. kolompér 1 frt 50 kr. 1 mázsa liszt 0. számu 15 frt. 50 kr. — sz. — frt. — kr. kenyérliszt — frt. — kr. széna 5 frt 50 kr. szalma — frt. szalonna 44 kr. zsír 44 frt. 1 font marhalus 12 kr. borjusz — kr. 1 öl keményfa 6 frt 50 kr. (Z.)

Margitta. Aug. 28. — Tiszta buza 5 frt 50 kr. kétszeres 5 frt — kr. rozs 2 frt 50 kr. árpa 2 frt 40 kr. zab 1 frt 50 kr. tengeri 5 frt 50 kr. krumpli 1 frt 60 kr. lenese — frt — kr. köleskása 6 frt 10 kr. újbor, üregecsbréval 7 frt. 6 bor 8 frt. 1 teze disznósír 10 kr. ser 18 kr. pálinka 20 kr. sertéshus fontja 16 kr. marhalus 10 kr. szalonna 25 kr. szappan 50 kr. fagygyogycyta 44 kr. keményfa öle 7 frt. agfa 5 frt. széna 10 fontos részletben 25 kr. szalma 10 kr. középtestű ökor 60 frt. tehén 50 frt. (H.)

Nagykálló. Aug. 29. Buza 4 frt — kr. kétszeres — frt — kr. rozs 2 frt 70 kr. árpa 2 frt 70 kr. zab 2 frt 70 kr. tengeri 5 frt 90 kr. 1 öl tűzifa 10 frt. 1 mázsa széna 4 frt 50 kr. 1 font szalonna 56 kr. krumpli — kr. marhalus 12 kr. fagygyogycyta 40 kr. buza-liszt 12 kr. szappan 50 kr. buzadara 10 kr. szalma — kr. olaj itezje 40 kr. borsó 10 kr. lenese 8 kr. köleskása 10 kr. 1 teze új bor 14 kr. 6 bor 20 kr. pálinka 10 kr. 1 font gerstli — kr. paszuly itezje — kr. disznósír 40 kr. (H.)

Nyiregyháza. Aug. 29. — Mai betivásárunkon a gabonázlet a közelebbi járhatású eső után lanyhább volt. Buza 5 frt 60—70 kr kétszeres 2 frt 80—90 kr, rozs 2 frt 55—60 kr, árpa 2 frt 20—30 kr, zab 1 frt 60—65 kr, tengeri 5 frt 40—50 kr, kása 6 frt 20—30 kr, paszuly 5 frt 20—40 kr. (K. H.)

Debrecze. Aug. 31. — Mai napon tartott heti vásárunkon a piacon árak következők voltak: Buza 4 frt — kr. kétszeres 5 frt 40 kr, rozs 2 frt 80 kr, árpa 2 frt 80 kr, zab 1 frt. 60 kr, tengeri 4 frt 20 kr, szalonna fontja 56 kr, zsír itezje 48 kr, sertéshus fontja — kr, marhalus 10 kr. (F.)

B. Ujfalu. Szept. 5. — Tiszta buza 4 frt — kr. kétszeres 5 frt 40 kr, rozs 2 frt 80 kr, árpa 2 frt 80 kr, zab 1 frt 80 kr, tengeri 5 frt — kr. 1 teze köleskása 10 kr, paszuly 8 kr, lenese 8 kr, borsó 9 kr, szarvasmarhák középára darabonkint 16 frt, egy mázsa szalonna 41 frt, 1 font nyersfagygyu 26 kr, marhalus 40 kr, egy iteze bor 10 kr, sör 10 kr, pálinka 24 kr, zsír 52 kr, lámpa-olaj 56 kr. (D.)

Karczag. Szept. 4. — tiszta buza 4 frt 50 kr, kétszeres 4 frt — kr, árpa 5 frt 10 kr, zab 2 frt — kr, tengeri 4 frt — kr, kása itezje 09 kr, paszuly 08 kr, borsó 09 kr, lenese — kr, szalonnának fontja 44 kr, fagygyogycyta 42 kr, szappan 24 kr, olaj 44 kr, marhalus fontja 10 kr, juhús 8 kr, fehérbor itezje 14 kr, veresbor 20 kr (Cs.)

B. Nagybalom. Szept. 4. — Tiszta buza 4 frt — kr. kétszeres 5 frt 60 kr, rozs 5 frt 20 kr, árpa 5 frt — kr, zab 2 frt — kr, tengeri — frt — kr, marhalus fontja — kr.

EGYVELEG.

— A londoni „Illustrated News” ezimá ujság egyik divatképe magyar női viseletet hoz: bujtásos mentét és szoknyát. — Egyik fővárosi lap azt jegyzé meg rá, hogy, Pesten meg ma-holnap kimegy a divatból. — Pedig épen Pestnek kellene jöpedáival előjárni!

Folytatása a mellékleten.

Melléklet a „Hortobágy“ 1863-diki 36-dik számához.

„A közel napokban a d-i váltótörvényszék elé egy odaváló csizmadiamester idéztetett, 40 frtnyi adósság megterítése végett. A végrehajtóbíró unszolja a fizetésre, mondván, hogy miután vagyona nincs, bezáratik, ha nem tud fizetni. A szorongatott csizmadia hosszan elgondolkozott, míg végre megszólal: De kérem alázatossággal megfizetem én még azt a 40 forintot!

— Mikor? — kérdi a bíró.
— Majd! — lón a lábtütművész laconicus felelete.
— De mikor lesz az a „majd!“ — kérdi tovább a végrehajtóbíró.
— Hát megkövetem a tekintetes urat, van nekem még 40 forintom
— Hol van? — vága szavába a bíró.
— A biz a halott-társaság pénztárában s mihelyt meghalok, azonnal kikapom én azt, egy fillér-lányú nélkül. Ne tessék amiatl aggódni!

— Nem csizmadia kelmed? — kérdé mosolyogva a bíró.
— Az vagyok, a tekintetes ur szolgálatjára! — felelt önérettel a csizmadiaművész, kinek azóta eszéágában sincs, hogy hitelezője kedvéért a rögös föld utait a mennyországi boldogító ösvényével cserélje fel; kivált miután hitelezője megkönyörülve rajta, az adósok börtönébe nem került be.

□ Bajorországból Pest felé több hajó széna van utban, melynek mázsája a helyszínen 40 krba kerül.

„Azt írják a lapok, hogy Párisban szamarak állítás rendeztetik. A gondolat Angolországból eredt, de Párisban fog valósítani. Boldog Páris, hol a szamarakat irmagokul kell kiállítani! Némely államban ez együgyű állatoknak állandó kiállításnak van.

„Buda-Örsön egy óriási szállótoke, mely egész lugast képez: az idei szárazság daczára 652 fűrtöt termett. — Valóban oly bűmületes tenyésztés, mit csak fűzfaköltőink verstermekenyisége mulhat felül.

„Pesten egy házaspár a lánchídról a dunába ugrott, de kihalszásták az öngyilkosságra vetemedetteket s némi kis meghülés kellemetlenségein kívül nagyobb baj nem lett következménye a hidegfördőnek; míg önérettük egy fokkal emelkedett, mert megtartani igyekeztek azon esküt, melyet egykor egybekelésük alkalmával rebegtek el, hogy sem egészségükben, sem betegségükben, soha egymást el nem hagyják. Ritka házaspár!

„Nemrég ugynevezett „látművész-társulat“ mulattatván egy alföldi város közönségét, a következő falragaszal köszönte be: „Csak rövid Itzig Látható a özvegy“ — né azonság hazánál felállított Lengyel Tsatakatt es nagy Szerü Továppa paris es Londonyi Legújabb fenyképi jelenségeinek Végre az akadémiai coportozatoknak a Londonyi latművezi tarsulattal III Napolion udvari fenykesze Mr. Ferriertől Parisban, a helybeli Özvegy — né asszonság Roltjába a főestrása vagy is a halbaktak viza vittal clembe ki van alitva naponkent delelöt 9 órodül este 10-ig foltanyos világi das melet a tcz latogatolknak nyitva Loend Tatsnikovits Antal Buda Bestrül Bementi díj személyenköt 20 kr; Gyokmegek es Tsoledok szodik Felet.“ — E falragasz megtotte hatását, mert a közönség belöle csak a nagyát érthetvén meg: a színhelyen akart a sorozatban kitétt, de meg nom értett csodás dolgok fölöl meggyőződést szerezni. Lám, még az értetlenséget is kumatozóvá lehet tenni.

„A bécsi népszámlálás jövedelme, mely a magyarországi százkölködők javára van számván, a bécsi lapok szorint 40,000 frtra rug. A práteri ánnop alkalmával olkelt jegyek számát 300,000-ro teszik.

„A „Vaterland“ német lap szerint Reviczky Szover a „Posti Napló“ munkatársn a postl katonal törvényszék elé állttatott, mivel azon beszédokot, mikot b. Eötvös József es Deák Ferencz a márczusi dísz-album átnyujtása alkalmával tartottak, több példányban sajtógóppal nyomatta, ismerősöknek szétküldötte s nyilvános helyeken felolvasta.

„Az ugynevezett póterfillérek összöge, eddigöl 32,267,800 frankot tesz. — Ennyi fillér aztán — nom mondunk nagyot, ha álltjuk, hogy kinek is beillenek.

(Kellemetlen tévedés.) Nemrég Pozsony közelében egy kis városban némi vétségért bizonyos iparost fogságra ítéltek néhány napra. Az elítelt, — büntetését kiállandó, elindult a városház felé, azonban előbb betért az utba eső koresmába, hogy némi bufeledeletöt szivhasson magába. Azonban ott, inye szerinti társaságra akadván, a pulaczkokat szaporán tritgoté egymás után s az idő is éjre járván, fogsága megkezdését másnapra halasztotta s az éjt a koresmárosnál kívánta eltölteni. Ezalatt a városháznál nyugtalanokdni kezdtek az elítelt polgár pontatlansága miatt s a törvényszolgákat keresésére küldötték, kik földadatukhoz híven rámentek a polgár házára s annak minden zugát kutatni kezdék. Hasztalan erősité az édes álmából fölriasztott nő, hogy férje nincs hon. Hja! a törvény embereinek nem könnyen lehet tuljárni eszén. Folytaták a kutatást s hála kitarításuk s erőlyüknek! rövid idő alatt meg is találtak egy könnyeden öltözött férfit — pamlag alatt; ki mennyre-földre erősité, hogy ő nem az léne voltaképen, akit keresnek. Hasztalan! a montsége a törvény végrehajtói nem vették kézpénz gyanánt. Mit volt mit tenni a férfuunk; fel kelle öltöznie s a poroszlokat a fogházba követni. Midőn másnap az igazi férj magát a törvényszéknél jelenté, elutasíták, állttván, hogy az illetőkes férj már megkezdte a házasságot. De alig ért hazá,

már mentek érte a törvényszolgái s bekisérték, mert azallat kiderült, hogy csak egyikis tévedés volt a dologban.

Egyenkint elősorolása

a debreczeni ref. egyház kistemploma és tornya újbólépítésére 1863. május utolsó napjáig tett ajánlatok s adományoknak. (A * gal jelölt összegek befizettek, a többi csak megajánlatott.)

(Lásd: 1865. 34. szám.)
Péterfia 1-ső Tizedjében.

Stenczinger Károly 6 frt. Kémeri M. Lajos 3 frt. * 9 frt. Nagy Sándor 2 frt. Özv. Gummendinger József 2 frt. * Székely József 1 frt. * Fórián Dániel 5 frt. * 10 frt. Özv. Konti Sámuel 8 frt. * Konti Lajos 5 frt. * Konti Károly 4 frt. * Özv. Garbóczy Sámuel 10 frt. * Garbóczy Ferencz 2 frt. * 8 frt. Beregszászi Pál 100 frt. * Sarkadi Ferencz 10 frt. * Szilágyi Lajos 10 frt. * Kovács Gergely 20 kr * Menyhárt János 16 frt. Ónady Gábor 1 frt. * Félégházi Beniamin 15 frt * 5 frt. Tóth Ferencz 15 frt. Simonffy Sámuel 20 frt * 80 fr. Beke Antal 5 frt. * Lengyel Zsigmond 10 frt * 20 frt. Somogyi Albert 6 frt. Benedek József 1 frt. * Csillag Sámuel 2 frt. * Balázsovics Gusztáv 2 frt. * Péter Gábor 6 frt. Arany István 5 frt * 15 frt. Kallós Lajos 5 frt. * 15 frt. Özv. Csányi József 1 frt. Tóth Antal 20 frt * 80 frt. K. Tóth Mihály 2 frt * 8 frt. Ladányi Gedeon 2 frt. * 4 frt. Kása József 1 frt. * Vince Viktor 2 frt. * 4 frt. Margitay István 10 frt * 20 frt. Özv. Lovász Imréné 2 frt. * Kónya Sándor 50 kr. * Dobray József 10 frt. * 40 frt. Kalmár Károly 40 kr. * Kovács János 2 frt * 4 frt. Simonffy Lajos 20 frt. * 80 frt. Csanády György 1 frt * Borbély József Rófról 5 frt. * Tüdös János 5 frt. Özv. Rác Péterné 40 kr * 1 frt. 60 kr. Özv. Tolnay Zsuzsanna 10 frt. * Barna Pál 1 frt. * Donát Györgyné 1 frt. * Debreczeni Mihály 5 frt. * 20 frt. László Sándor 40 kr. * Nagy Sára hajadon 20 kr. * Pap József 40 frt * 60 frt. Berghoffer István 20 frt. * Özv. Komáromi György 1 frt. * Özv. Nagy István 5 frt. * Imre Gábor 5 frt. * Tóth József 2 frt * 4 frt. Sarkadi Gábor 5 frt. * 20 frt. Fodor János 30 kr. * Csonka Mihály 4 frt. Pataky Sára 50 kr. * Trocsányi Károly 5 frt. * 15 frt. Debreczeni András 1 frt. * Kovács Mihály 1 frt. * Balázs Péter 1 frt. * Gidai József 20 kr. * Ungvári János 30 frt. Özv. Zagonyi Józsefné 2 frt. * 8 frt. Szabó Pál 10 frt. * Béres Mihály 30 kr. * Némethi György 30 kr. * Kovács Zsuzsanna eseléd 30 kr. * Rác Mihály 1 frt. * 4 frt. Adler Sámuel 10 kr. * Nagy Gábor 6 frt. * 24 frt. Gombos Gergely 5 frt. * 20 frt. Özv. Bodosi Pál 5 frt. * Német István 40 kr. Hernyák András 40 kr. * Dékán Mihály 40 kr. Csizsár János 40 kr. Farkas József 40 kr. Imre Mihály 40 kr. Takaró Mihály 40 kr. Cseresznyés János 40 kr. Özv. Váradi Beniaminné 1 frt. * Pál János 1 frt. Béder Ferencz 50 kr. Kal József 1 frt. Pap Kristóf 2 frt. * Móríc András 10 frt * 40 frt. Nagy László 1 frt. * Szabó Sándor 10 kr. * Gönczi Sándor 10 kr. * Dül József 30 kr. * Szabó János 1 frt. * Gyöngyösi Sándor 40 kr. * Balogh József 1 frt. * Özv. Dári Józsefné 1 frt. * Borus Mihály 1 frt. * Baróthy István 2 frt. * 4 frt. Ösváth István 1 frt. Kovács György 1 frt. Jóna Bálint 2 frt. Szabó János 1 frt. * 4 frt. Molnár Mihály 100 frt. Nagy Sándor 5 frt. Kalos József 2 frt. Fazekas Mihály 9 frt. Fazekas János 1000 téglá-hordás évenkint. Bagaméri Ferencz 5 frt. * Marjai József 100 frt. Hevosi János 10 frt. Özv. Baranyai Károlyné 30 kr. * Julász István 30 kr. * Özv. Balog Gáborné 20 kr. * Katona István 2 frt * 4 frt. Fart János 10 frt. * Meggyosi Sámuel 2 frt. Varga Gábor 5 frt. * Főris Mihály 1 frt. * Özv. Vértesi Jánosné 1 frt. * Püspök János 1 frt. * Komlósi Bálint 50 kr. * Balog József 1 frt. * Simon Ferencz 1 frt. * Kovács Mihály 50 kr. * Némethy Gábor 30 frt. Mindszenti András 1 frt. * Ujvárosi Pál 20 kr. * Bodnár Sámuel 1 frt. * Józsa József 50 kr. * Özv. Nagy Jánosné 10 kr. * Özv. Erdoy Péterné 1000 tégl. hor. Malkai István 200 tégl. szál. Váradi József 4 frt. Özv. Szilasi Pálné 10 kr. * Özv. Dékmán Gergelyné 10 kr. * Győrösi Dániel 1 frt. Özv. Szakál Gáborné 1000 téglá szállítása.

Jóakaratu figyelemztetés a gőzmalomban őrlötökhöz.

Többfelől érkezott panasz a gőzmalom előjárásához, hogy a malomba őrlés végett kivitt gabona lisztöt őrlötölvén, nem állto meg a kellő mennyiségot; mások pedig a buzának rozsl őrlése miatt panaszokdlatk.

Mihogy a társulatunk érdekeiben áll, hogy senkinek méltányos es jogos követelése ne esonkiltassék s eddigöl szilárdan megörözt hitelo homályt ne szenvedjon: az igazgatóság a sima őrlötökre nézve az illető tisztviselőknök es almohárokunk utasítást adni szükségesnek látta.

Az őrlés végett a malomba kivitt életnek a kivív jelenlétben megmértnek, a suly az őrlötöl könyvbe bejegyezotetik, ugyan, a jegyzék másolat a tulajdonos részére kiadatik, ugyanezon szolvényre az őrlés díja is feljegyezotetik, azon nappal együtt, melyen a lisztet elküldeni lehet. A megörölt liszt, minőségére megvizsgáltván, az elvív jelenlétben ismét megmértik s hogy a tulajdonoslisztje mennyiségéről meggyőződhecsék, részére a liszt valódi sulyáról ismét jegyzék adatik a lisztet elvív kezeibe. — Nagyon ohajtandó lenne, ha a tulajdonos otthon előre megmértetné kiküldött gabonáját s azt egy papírdarabra följegyezotetvén a gabonát kivív eselédjétöl a gabonával együtt kiküldend; így olejo véletnek annak, hogy a eseléd a kiküldött életnemét meg nem hiányosíthatná s a gyanu nem sujtandó méltatlanul a malomból kezelöket. Kinek a sima őrlés vagy darálás nézve bármly panasz van, egész bizalommal járuljon vagy a gőzmalomnál kintlevő felügyelőhez, vagy a czeleglütözei igazgatói irodában jelentse be nehézségét, hogy az azonnal megtörtéző vizsgálat után a panasz rögön orvosolassék.

Rozs őrlés, vagy rozsl darálás esetében kártalanítás eszközöltetik, nemkülönbén, ha a lisztmennyiségből a malomban kezelés miatt az elporlásón kívül valami hiányoznék.

Szigoruan meghyngyotott az illető kezelöknök az is, hogy az őrlötésért bárkítöl s bármily ajándékot elvenni ne merészeljenek.

V-dik köztése

az inség enyhítésére augusztus 14-től 20-ig tett adakozások s ajánlatoknak.

40. Tanácsnok Nánassy Lajos ur adott 10 frtot. 41. Cs. 556. Óri István, — Csizi Sándor nevű 7 éves elhagyott árvát állandóul fölfogott s iskoláztat. 42. Erdömester Márton Károly ur adott 2 frtot. 43. Magán levéltárnok Kovács Lajos ur adott 20 frtot. 44. Cs. 553. Deák György, ki már a 25-dik szám alatt 5 frtot adott, ismét ajánlott egy köböl buzát. 45. Ügyvéd Schwarz Sámuel ur ajánl f. évi október 1-től jövő május végeig havonkint 5 frtot s az októberi 47. Kereskedő Wotzasik Lajos adott 5 frtot. 48. Fehérlöbeli haszonbérlet Frohner Bernát, mostantól kezdve minden napra ajánl egy ügyefogyottnak ebédet. 49. Tanár Szekeres Pál ur adott 2 frtot. 50. Kereskedő Reiner Henrik ur adott 5 frtot. — Eszerint ez ideig bejött: kézpénz 488 frt 80 kr; — 1 pár csizma; — 3 kendő; — 14 font árpakása; — ajánlva van 27 köböl rozsl; — ugyanannyi buza; — 1 vaskonyha. Továbbá dologra ajánlkotott H. utcából 257; — Pf. 547; — Cs. 285; — Cz. 284; — V. 118; — P. 153, összesen: 1421 egyén. Végre könyöradamányért jelentkezett H. utcából 55; — Pf. 89; — Cs. 79; — Cz. 86; — V. 49; — P. 52, összesen: 390 ügyefogyott. — Ezek között van öregségi elgyengülécsben 195; — világtalan 50; — szélütött 17; — nyomorék 89; — tébolyodott 6; gyógyíthatatlan sebekben 9. stb.

Kelt Debreczenben 1863. Szept. 5.

Szentgyörgyi Elek m. k. bizotmányi tollvezető.

Szerkesztőségi nyiltlevelezés.

P. F. urnak, Helyben. Korszerű czikkét közelebb használni fogjuk.

G. G. Arkádiában. A kedves sorok igen kellemesen hatoltak rám. — Mig közelebb magánlevelet írhatok: a gyöngéd megemlékezőknök szives üdvözetemet!

H. E. urnak helyben. — Mielött a tárgyhoz szólhatunk, ohajtunk azzal bővebben megismerkedni. Ha személyesen találkozhatnánk: az ügy érdemében is részletesebben értekezhetnénk.

F. A. urnak Bécs. — A példányokat vettük — s köszönjük. — Ohajának, — amennyire hatáskörünk s lapunk tere engedi: eleget tenni igyekezünk.

Sz-y Arthurnak Helyben. Megenged Ön nekünk, ha oly kényes tárgy közleményt ismeretlentöl nem közölhetünk. Ami a felszólamlást illeti: annak a nyilt-terben lenne egyedül helye, mely rovatért egyedül a sajtóhatóság irányában vállalnánk felelőséget.

B. P. Pest. — Uglátszik fele sem tréfa. — A szerény igény már teljesítetett; a tollrajzért köszönet, — megnevevete. — Végül: szivből kívánjuk, mikélp humorod kelyhe soha ki ne ürüljön, hogy mentül gyakrabban találkozhassunk műveiddel.

☞ Lapunk azon t. előfizetői, — kiknek előfizetési idejük e hó végével lejár: tisztelettel kéretnek előfizetésük szives megújítására.

A „Hortobágy“ kiadó hivatala.

1863.	Utazók száma	Utj. postgázsz. egyors és teheraru		B e v e t e t e l		Á r m e k e z e t		Összesen
		utazók	teheraru	személy szállítást	postgáz és egyorsaru	utazók	teheraru	
Auguszt. ... havában ... Január 1-től Julius végéig	38,166 220,694	436,117 53 2,456,439 45	96,247 86 520,480 46	4,038 56 24,532 43	137,128 66 782,254 07	237,415 10 1,327,266 96		
Összesen:	258,872	2,922,556 98	616,728 34	28,560 99	919,392 73	1,564,652 06		
1862. Az üzleti vonalok hossza 7 1/2 mérföld	40,881 271,378	641,903 23 3,096,058 89	110,864 60 658,683 94	5,295 69 36,474 59	183,240 15 916,375 20	299,400 44 1,611,533 73		
Összesen:	312,259	3,739,962 12	769,548 54	41,770 28	1,099,615 35	1,910,934 17		

Kinnutalása a csász. kir. szabadalm. tiszavideki vasut üzlet-bevételeinek.

A cs. kir. tiszavideki vasut igazgatósága.

69. ARJEGYZÉK az „István“ gőzhengermalom gyártmányairól.

(Debreczenben költségmentesen, készpénzfizetés mellett, az árak értékben kötelezettség nélkül.)

Table with 2 columns: Item description (A. asztali dara nagy szemű, B. ugyanaz apró, etc.) and Price (15 frt., 15 frt., etc.).

Table with 2 columns: Item description (3. zsemlyeliszt, 4. fehérkenyérliszt, etc.) and Price (10 frt., 80 frt., etc.).

Table with 2 columns: Item description (Korpa, Buzalaj) and Price (3 frt., 40 frt., etc.).

Minden zsákért 1 frt. 5 kr. lefizetendő. E betétet azonban a vevő visszakapja, ha a zsákot, az elvétel számított legfeljebb 3 hó alatti, bírá nélkül, bérmentesen visszazsáklítja.

Debreczen 1863. Jun. 22.

Kiadó: a debreczeni Szinügyegylet. Felelős szerkesztő: Sárváry Elek.

MENNYBEND

a tiszavidéki vaspályán, 1863-dik év Május 1-jétől kezdve érvényes az 1863-dik nyárihúvakra.

Large table with multiple columns and rows detailing train schedules for various routes (I. Kassa és Nagyváradi felé, II. Arad felé, III. Kassa és Nagyváradi Pesti és Bécs felé, IV. Arad felé Pesti és Bécs felé).

A közállomásokról indulás ideje, a minden pályaudvaron ki-függesztett részletes menetrendben van kimutatva. A vasúthoz csatlakozó postakocsok indulnak: Aradról Szolnokra naponta este 6 órakor, az utasok félétele nincsen korlátozva.

HIRDETMÉNYEK.

Bérbeadó kaszáló.

Nagy-Cserén néni. Király Istvánfélé 8 boglyás kaszáló a szerenési folyásban f. évi Mindszenttől fogva egy évre bérbe kiadó. — Értekezhetni Cs. u. 409 sz. a tulajdonossal.

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. váltótörvényszék végzése folytán ezennel közhírré tétetik, mikép Balogh István mint felperes részére Kortész György mint alperestől 1500 frt váltói tartozás s járulékaí erejéig lefoglalt ingóságok, nevezetesen, kázi-butorok, kávéházi beruházások stb. nevezett alperesnek helybeli csapóutezai lakásán folyó évi szept. hó 10 napján d. e. 9 órakor nyilvános árverés útján készpénzfizetés mellett el fognak adatni. — Mire a venni kívánók meghivatnak. — Debreczen. 1863. Szeptember hó 1.

Eladó- vagy bérbeadó-lak.

A szűchenyuteza oleján levő, jelenleg fogadónak használt Bükfőle emeletes nagy ház örök áron eladó, vagy f. évi november 1-86 napjától bérbe kiadó; értekezhetni iránta N. Csapóutezán 363 sz. a T. Áy Gusztáv ügyvéddel. — Debreczen 1863. Szeptember 2.

Földbirtok-eladás.

H. Bűszörmény és Dorog közt a rácz-vidi pusztán mintegy 100 holdnyi első osztályú föld örök áron eladó. Értekezhetnek a venni kívánók B. Újfaluban a tulajdonos t. Tardy Elek urnál.

Árverési hirdetés.

Sz. kir. Debreczen város t. törvényszékének f. évi 2248 sz. a. kelt végzése s a csodóválasztmány-nal f. évi május 29-ről kelt határozata következtében ezennel közhírré tétetik, mikép Kollát Dániel debreczeni lakos vagyonbukott kereskedő esdőt-megéhez tartozó ingóságok f. é. Szeptemberhó 9-ik napján d. e. 9 órakor a zsbivásár-téren, a tégláskortyi 9 kapa 700 oftra becsült szőlő pedig f. évi szept. hó 21-dik napján d. u. 3 órakor s ha ekkor a be-csült ár meg nem ígértetnek f. é. szept. hó 23-kán d. u. 5 órakor a helyszínen nyilvános árverésen el-fognak adatni.

Árverési hirdetés.

Mire a venni kívánók s az érdeklott telek-könyvi betáblázás által biztosított felek oly értesítéssel hivatnak meg, hogy az árverési feltételeket alulírt tömeggondnoknak városi-ház alatti kereskedésben bármikor megtekinthetik. — Debreczen. 1863. Augusztushó 31.

Szepossy Antal m. k. mint a esdőtömeg gondnoka.

Buza és tengeri szállításra árlejtés.

Table with 2 columns: Item description (A nagybányai kincstári bányakerületi munkások számára szükségelt 31,600 bécsi mérő tiszta buza és 11,150 bécsi mérő tükéletes száraz tavalyi tengeri, melyekből) and Price (16,500 bécsi mérő buza Nagybányára, 7,800 " " " Kapnikbányára, etc.).

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. váltótörvényszéknek 1863. évi máj. hó 4 n. 4505 szám alatt kelt végzése folytán ezennel közhírré tétetik, mikép Srey or Albert mint felperes részére Torna y Ferenc mint alperestől 380 frt 74 kr váltói tartozás s járulékaí erejéig lefoglalt ingóságok, nevezetesen, 2 szeker, 8 ló nevezett alperesnek helybeli kádasuteza szűgleti lakásán folyó évi szept. hó 12 napján d. e. 9 órakor nyilvános árverés útján készpénzfizetés mellett el fognak adatni. — Mire a venni kívánók meghivatnak. Debreczen. 1863. Szeptemberhó 4.

Árverési hirdetmény.

A néhai Dudás János esdőtömegéhez felerészben leltározott debreczeni eszedtutezai 2028 sz. a. ház és külső földje f. évi szept. 17-dik s szűkség esetében okt. 17-dik napján, mindenkor d. u. 3 órakor a helyszínen esdóválasztmányilag árvereltetni határozatván: a 800 o. frtra becsült ház és külső földje a fentírt napokon árverésre kitétetik. Mire a venni szándékozók azzal hivatnak meg: hogy az árverési feltételeket alulírottól megtekinthetik. Debreczen 1863. aug. 10.

Cs. kir. szab. tiszavidéki vasut hirdetmény.

Vitelbérmeérkés a következő élelmi cikkek,ugymint: gabona, hüvelyes vetemények, gumós növények, zöldség, zsákban liszt és göngyölet nélküli kenyér szállításánál. A tiszavidékben uralkodó nagy inség tekintetéből 1865 augusztushó 17-től fogva, a következő élelmenüek fuvardija vámmózsán s mértföldenkint 1 3/10 krajczára leszállítatik: u. m. gabona-küldemények (buza, rozs, kétszeres, árpa, zab) hüvelyes veteményék (borsó, lencse, bab, abrakbabó, köles) kukorica, burgonya, répa, zöldség, továbbá, zsákbarakott liszt-kenyér pedig göngyölet nélküli is. Bekövetkezendő megszüntetésig: a tiszavidéki vasuton ezen mérsékelt vitelbéren meg nevezett élelmenüek minden mennyiségben és irányban szállítatni fognak. Az árszabály szerint járó fel- és lerakási valamint az általános biztosítási díj külön beszedetik. Bécs 1863. Augusztus 12.

Haszonbérletés.

Folyó évi november 1-86 napjától kezdve 7-0 évre haszonbérbe kiadó Ungvárti: 1) az ugynevezett svanyu fürdő — egészen újból felépítve, nyári és téli időkben haszná-latra alkalmas — 10 kottás fürdő és 9 lakszoba, kávéház, öltözem és a haszonbérletnek való lakással. 2) a korona ezimti vendéglő. 3) a korona ezimti kávéház 2 tekenszallal. Értekezni lehet Weimann Lipót és Kornstein József uraknál Ungvárt, vagy Weimann Lipót urnál Nagyvárádon.

V. B. Árverési hirdetés.

Mészáros János felperes részére, Torna y Ferenc helybeli vendéglő, mint marasztalt alperes-től bírói végrehajtás útján lefoglalt és megecsült házi butorok, ágylepek és több más ingóságok, a folyó évi szeptemberhó 22-dik napjának d. e. 9 s több azt követő óráiban, végrehajtást szenvedő piacutezai lakhelyén nyilvános árverés útján a legfőbbet ígérőknek azonnali készpénzfizetés mellett az 1042/1863 V. B. sz. alatti bírói végzés folytán el fognak adatni. Kelt Sz. kir. Debreczen város városi bíróságának 1863. aug. 10-én tartott üléséből. Kiss Imre m. k. főjegyző.

Fekvő-birtok haszonbérbeadása.

Sz. k. Debreczen város Tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a Tiszával határos ohati pusztá, mely 1600 □ ölével számítva 8326 1/3 holdat teszen, a rajta lévő alkalmas gazdasági épületekkel egyetemben, 1864 szeptember 29-től számi-tandó 12 évre, akár egészben, akár két, körülbelül egyforma tagban, folyó 1863-dik évi október 1-ső napján, Debreczenben a nagytanácssteremben reggeltől 10 órakor tartandó nyilvános árverésen, haszonbérbe fog adatni.

Árverési hirdetmény.

Az árverési feltételek a városi számvívó hivatalnál addig is megtekinthetők. 10 % -töli bánatpénzzel ellátott lepecsételt írásbeli ajánlatok is elfogadhatnak. Kelt Debreczenben az 1863. jul. 30-kán tartott tanácsülésből

a városi Tanács.